

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України

з питань правової політики

02 вересня 2020 року

Веде засідання голова Комітету КОСТІН А.Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні народні депутати, члени комітету, народні депутати, які завітали до нас сьогодні.

Так, у нас зараз у залі присутні 12 народних депутатів членів комітету, тобто є кворум, можемо розпочинати засідання комітету.

Оголошую засідання комітету відкритим. Порядок денний, проект порядку денного був розданий народним депутатам. Є пропозиція прийняти цей порядок денний за основу. Прошу голосувати.

Хто – за? 12 – за. 13 – за. Зараз нас 13 в залі. 13 депутатів – за. Рішення прийнято одногolosно. Проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято одногolosно.

Які будуть пропозиції до порядку денного? В мене також будуть пропозиції, але якщо є пропозиції від членів комітету, прошу. Будь ласка, да.

В нас є пропозиція перша. Ми сьогодні в пункт "Різне" запросили голову Державної судової адміністрації, який звернувся до нас з питання фінансування – Зеновій Васильович Холоднюк сьогодні з нами – звернувся з питання фінансування судової системи. І є пропозиція заслухати його. Буде можливість поставити свої питання. Пропоную це зробити в пункті "Різне".

Також буде пропозиція від Валерія Івановича Божика.

Є "Різне", да, я просто хочу озвучити. Він є, да, я розумію. Просто я говорю про те, що буде розглядатися, щоб підготувати це питання робочої групи з виконання судових рішень. Там є пропозиції щодо зміну складу робочої групи.

І в мене є також пропозиція перенести і в першу чергу розглянути організаційні питання, Ольга Володимирівна Совгіря внесла. Тобто пункти

7-8 поставити на початок розгляду сьогоднішнього комітету. Ви бачите, це постанови про два урочистих засідання. Я думаю, що тут не буде якоїсь дискусії. В принципі, це в мене все, якщо не помиляюсь.

Які ще будуть пропозиції?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. 7-й, 8-й просто поставити вперед. Да, пропозиція така.

Тим не менше, це мої пропозиції до порядку денного. Які ще будуть пропозиції?

Добре, ті питання, які можуть обговорюватись, в пункті "Різне".

Добре, тоді пропоную прийняти порядок денний в цілому з урахуванням внесених мною пропозицій про перенесення пунктів 7 та 8 на початок розгляду. Прошу голосувати.

Хто – за? 17 – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято одноголосно.

Починаємо розгляд питань порядку денного.

Ольга Володимирівна, будь ласка.

СОВГИРЯ О.В. Шановні колеги, у нас в наступному році планується відзначення двох дат. Це 25-а річниця прийняття Конституції України і 30-а річниця прийняття Акту проголошення незалежності України. У зв'язку із цим надійшла пропозиція від заступника Голови Верховної Ради Стефанчука Руслана Олексійовича у вигляді проекту Постанови про проведення двох урочистих засідань з цього приводу, з приводу 25-ї річниці прийняття Конституції і 30-ї річниці прийняття Акту проголошення незалежності.

У зв'язку із цим пропоную поставити на голосування рекомендацію Верховній Раді прийняти проект Постанови про відзначення однієї і відповідно і другої важливої для нашої держави дати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольга Володимирівна. Ви одразу по двох питаннях?

Чи потребує обговорення? Хто хоче висловитися з цього питання?

Сергій Володимирович, будь ласка, Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. У мене коротеньке питання. А чим викликаний розгляд цього питання по суті за рік до подій?

Я розумію, плановість. Я розумію, системність. Але, може, Президент знову найде якісь мікроби і розжене парламент, я ж не знаю, що буде. Тобто чи є сенс зараз це розглядати, за рік?

(Загальна дискусія)

Ні, просто я не зовсім розумію. У нас є більш нагальні питання. Я розумію, що технічне питання. До самої необхідності проведення питань немає. Єдине питання: чому зараз?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, я думаю, що ми можемо розглядати буд-які... Руслан Олексійович, зараз його нема. Але ми його запрошували на засідання комітету. Ну, я думаю, що питання доцільності, чому саме зараз розглядати Постанову щодо визначення таких важливих дат, це питання почули. Я думаю, що комітет може прийняти своє рішення. А далі вже Погоджувальна рада буде вирішувати коли це виносити в зал. Але для того, щоб ми з вами це запланували зараз, я думаю, що це...

ВЛАСЕНКО С.В. Тобто, якщо я внесу завтра постанову, проект постанови про урочисте засідання Верховної Ради з нагоди 50-річчя прийняття Конституції України, то ми його теж розглянемо? Ну, с точки зрення логіки, я хочу просто розуміти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, мова йде про те, що 50-річчя прийняття Конституції України, воно десь не збігається з терміном повноважень нашої Верховної Ради.

(Загальна дискусія)

Ну, давайте тоді ми будемо оптимістами.

Так, Олег Анатолійович, будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Наскільки я зрозумів, згідно розподілу повноважень між Головою Верховної Ради і заступниками, саме Руслану Олексійовичу було доручено відповідати за цю сферу. І довгострокове планування, яке відбувається, мене тішить.

Так само хотів би висловити своє побажання, щоб довгострокове і короткострокове планування, зокрема включення до порядку денного питань порядку денного, також відбувалось відповідно до Регламенту, відповідно до строків, передбачених у Регламенті і стосувалось всіх законопроектів порівняльної таблиці.

Проекти законів роздавалися і були доступні для депутатів саме в ці строки, які вказані в Регламенті, а не день в день або з вечора на ранок.

В цілому підтримую обидва законопроекти, обидва проекти постанови. Пропоную підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Олег Анатолійович, ми тільки почали вчора роботу в пленарному режимі. Ці законопроекти, які сьогодні запропоновані, інші пункти порядку денного, вони запропоновані для попереднього розгляду. А всі інші законопроекти, які знаходилися на розгляді в комітеті, в принципі, тільки вчора було прийнято рішення, як ви знаєте, ми всі голосували Постанову Верховної Ради про включення їх до порядку денного сесії. Тобто з ними ми, в принципі, технічно не могли ще працювати. А зараз ми запропонували саме такий порядок денний.

Приймається. Будемо намагатися як можна заранеє, так би мовити, планувати порядок денний.

Народний депутат Демченко, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. У мене питання до автора, можливо, підкомітет розглядав. Пояснити підпункт 2 пункту 3 там, де: "Голові Верховної Ради України: затвердити Положення про відзнаку Верховної Ради України – "25 років Конституції України", описи цієї відзнаки та нагрудного знака до неї".

Затвердити – мені зрозуміло. А хто готує це положення і яку участь приймає Верховна Рада в підготовці цього положення? Чи це повністю компетенція Голови Верховної Ради? Як це технічно виглядає, якщо можна?

Тому що, наскільки я розумію, затвердити – це повноваження підписати. Повноваження підготувати і що буде, зміст в цьому положенні який, хотілось би зрозуміти, як воно виглядає.

СОВГИРЯ О.В. Ініціатора постанови немає. Це питання на підкомітеті не розглядалося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Між тим, колеги, ми з вами приймаємо саме те рішення, яке визначено пунктами 1-2, це рекомендація провести урочисте засідання в одній постанові і рекомендація прийняти Постанову про проведення урочистого засідання щодо іншої постанови. Тому, якщо немає...

ДЕМЧЕНКО С.О. Може ми якось уточнимо це питання, що це повноваження також Голови розробити це положення.

Хто буде робити це положення? Просто я не знаю, мені цікаво, наприклад, який нагрудний знак і як він буде виглядати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми зараз з вами не вирішуємо питання цього нагрудного знака.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тобто ми самою постановою, розумієте, ми приймемо рішення Верховної Ради і все. Все інше вже буде на розсуд того, хто затверджує положення, наскільки я це розумію. І ми не приймаємо участі ні в цьому нагрудному знаку, ні в описі, як він виглядає і які умови вручення цієї відзнаки. Мені здається, це не зовсім правильно, я не знаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви знаєте, зараз ми як комітет не приймаємо рішення щодо цих питань, ми приймаємо рішення тільки щодо двох урочистих засідань.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, тут чітко повноваження Голові затвердити, ми вже ж приймаємо рішення. Ми ж не просто провести урочисте засідання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропонується заснувати відзнаку Верховної Ради, давайте до вашого тексту, "25 років Конституції України" у зв'язку з чим Голова Верховної Ради України має затвердити положення про відзнаку.

Чи є якісь заперечення що цього питання? Я питаю, є якісь заперечення щодо цього питання, чи ні?

ДЕМЧЕНКО С.О. Щодо провести урочисте засідання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щодо пропозиції заснувати Відзнаку Верховної Ради і пропозиції Голови Верховної Ради затвердити положення про відзнаку Верховної Ради, описи і нагрудний знак до неї.

ДЕМЧЕНКО С.О. Народні депутати як приймають участь просто в підготовці відповідного положення? Я не знаю, обговорення якесь, чи як? А якщо цей нагрудний знак, я не знаю, там буде якийсь символ, який не будуть погоджуватися усі депутати? У нас не буде права оспорити цей символ,

розумієте, ми вже раз проголосуємо і все. Далі вже на відкуп іде особи, якій ми наділили повноваження затвердити положення і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це зараз можуть народні депутати, як комітет.

ДЕМЧЕНКО С.О. Цей знак може виглядати, як герб Дніпра, а не всі, можливо, любляють герб Дніпра. Розумієте? І скажуть: а чому герб Дніпра? Я не знаю, якщо проголосуємо зараз, то я не заперечую, давайте усі разом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Ви знаєте, тут є питання. Вирішено питання про відзнаку. Як ми будемо працювати над цим? Якщо хто не працював, а я маючи досвід, якщо ви знаєте, що таке відзнаки судді Конституційного Суду і відзнаки судді Верховного Суду, то там вирішували колегіально судді, обговорювали судді Конституційного Суду, ми вносили стільки повинно нас, 18, значить 18 звеньев цепи повинно бути. І потім це все реєструється, це ж не просто так, це відзнака, вона підлягає державній реєстрації от і все. Що повинні зробити, допустимо, ми. А ми як правники, все понятно, подивіться на Положення про відзнаки і ви там все найдете. Ми зараз про що кажемо, що подивіться як воно блищить, это даже несерьезно для нашей миссии как членів Комітету правової політики. Прийнято рішення, що ми проголосували, що будемо працювати. Значить, будемо працювати, а там вирішимо, у нас є голова, а є заступник, тим більше хто ініціював і доповідав і все.

Колеги, давайте йти далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги. Дякую, Василь Іванович.

Я думаю, що голова в будь-якому випадку буде створювати якусь робочу групу, це жодного разу не було без цього. Тим більше, що ми вже з вами голосували як Верховна Рада Постанову про відзначення 30-річчя Акту про незалежність, там була така сама процедура передбачена.

НІМЧЕНКО В.І, Все нормально.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тоді, щоб у нас просто в протоколі було зазначення в стенограмі, що ми розуміємо ці постанови за умови створення відповідних робочих груп за нашою участю при розробці відповідних положень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не думаю, що можемо голосувати за якісь умови, але...

(Загальна дискусія)

Розуміємо, дякую.

ДЕМЧЕНКО С.О. Значить, у нас буде робоча група, яка буде розробляти відповідне положення.

ПАВЛІШ П.В. Шановні колеги, я хочу тільки зазначити, що, якщо ми підтримаємо дану постанову, то ми тут довіряємо нашому Голові Верховної Ради України. Тому що в постанові значиться, що ми доручаємо Голові Верховної Ради України затвердити положення про відзнаку Верховної Ради та нагрудного знака.

Тому тут, якщо навіть ми в стенограму добавимо, що там будуть якісь робочі групи, то це не буде мати якогось юридичного...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, Павло Васильович, це правильно. Але питання затвердити, це коли вже є готовий документ. Розумієте, коли ми уповноважуємо затвердити щось, значить, ми вже дали цей документ цій

особі затвердити його, якусь пропозицію. А в даному випадку цього документу не існує, ми не розробили відповідне положення, воно не іде додатками до цієї постанови, в нас немає, що в ньому, ми не узгодили його умови. Розумієте? Тому затвердження в даному випадку – це лише підпис і я затверджую, він погоджується і все. А саме положення, що в ньому буде, як воно буде по тексту...

ПАВЛІШ П.В. Я погоджуюсь. В тому і справа, що тут, в цій постанові мало би бути, звучати, що розробити та затвердити. Тому що...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, якщо так, це мені тоді б зрозуміло, взагалі б не було питань. Значить, це його компетенція, ми його наділили повними повноваженнями.

ПАВЛІШ П.В. Так ми надаємо йому для затвердження, але для розробки повноважень – його немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, тоді ми можемо, якщо буде така згода, ми можемо додати: постанову розробити і рекомендувати прийняти постанову з урахуванням пропозицій комітету.

Микола Стефанчук, будь ласка.

СТЕФАНЧУК М.О. Я дивлюся проект висновку комітету і один, і другий і читаємо резолютивну частину. "На підставі викладеного вирішив: рекомендувати проект Постанови про урочисте засідання".

Колеги ми говоримо про проект Постанови про урочисте засідання, будь ласка, давайте ми рекомендуємо, а далі ми вносимо її в зал, обговорюємо і в залі вже приймаємо рішення, чи буде ця відзнака, в принципі, чи не буде. Якщо вона буде, то на яких умовах буде розроблятися

положення, чи буде створюватися комісія. Давайте ми віддамо це вже на відкуп депутатам. Ви ж хочете, щоб це було демократично.

Чому Комітет правової політики має заблокувати можливість депутатам прийняти самостійне рішення?

Як на мене, чудовий висновок: ми рекомендуємо проект постанови. А далі проект постанови вноситься в зал, обговорюється і приймається або відхиляється. Це дуже просто.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, я думаю, що...

Да, Сергій Володимирович, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Я тут випадково, як це завжди буває, відкрив Конституцію і уважно почитав статтю 88. "Верховна Рада України обирає зі свого складу Голову Верховної Ради України, Першого заступника і заступника. Голова Верховна Рада України: перше – веде засідання Верховної Ради України; друге – організовує роботу Верховної Ради України, координує діяльність її органів; третє – підписує акти, прийняті Верховною Радою України; четверте – представляє Верховну Раду України у зносинах з іншими органами державної влади та органами влади інших держав; п'яте – організовує роботу Апарату Верховної Ради України". Більше повноважень нема.

"Голова Верховної Ради України здійснює повноваження, передбачені цією Конституцією, у порядку, встановленому Регламентом".

Ще раз. Де в Конституції і в Регламенті є повноваження Голови затверджувати положення про будь-які нагрудні знаки? Вибачте, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Ми почули позицію. Я думаю, що... Була пропозиція додати слово "розробити". Хто її вносив, будь ласка, куди?

Да, народний депутат Павліш. Куди ви пропонуєте?

ПАВЛІШ П.В. Затвердити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Має розробити та затвердити положення, да? Тобто там вони в двох постановах таким чином і відображені.

(Загальна дискусія)

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, є Апарат. Ви чули, що він керує Апаратом? І елементи керівництва, у тому числі затвердження результатів його роботи. Апарат може працювати сумісно з народними депутатами, у тому числі з комітетами, які причетні безпосередньо до цього. Якщо у нас державні відзнаки, ми причетні до цього – це державна відзнака, як би ви не крутилися, а не якась громадська відзнака. Повинні ми чітко і жорстко діяти в рамках державного регулятора, то єсть норм або закону, або положень щодо таких дій. І все. І тому затвердити і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович. Тобто ваша пропозиція – це проголосувати це в чинній редакції.

Сергій Володимирович, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. У мене пропозиція: в цій частині визнати постанови неконституційними, такими, що не відповідають вимогам Конституції. Тому що, я ще раз підкреслюю, в Конституції таких повноважень немає, і процедура в Регламенті не передбачена. Ні там, ні там нема згадки про можливість Голові Верховної Ради затверджувати якісь положення про якісь нагороди. Тобто провести урочисте засідання треба в ті дати, які зазначені, немає жодних питань – свята видатні, дати круглі і так далі. В цій частині це не має ніякого відношення ні до Регламенту Верховної Ради, ні до Конституції України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, я почув.

Микола Стефанчук і будемо голосувати.

СТЕФАНЧУК М.О. Ну якщо Конституція відкривається не випадково, а системно, то тоді можна подивитись, що пункт 2 передбачає: "Організовує роботу Верховної Ради України, координує діяльність її органів".

І саме через виконання цих повноважень він має право на створення робочих груп, на організацію роботи по підготовці. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. *(Не чути)* Положення про нагороди Верховної Ради, він не має на це повноваження і все. А організувати роботу Верховної Ради і створювати нагороди – це інші речі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я перепрошую...

(Загальна дискусія)

СТЕФАНЧУК М.О. Він мав право пити воду, приходити в капцях, це все треба прописати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Олексійович, я дякую.

Давайте будемо голосувати, тому що...

(Загальна дискусія)

Я ще раз нагадую, що така сама Постанова була прийнята Верховною Радою щодо святкування 30-річчя з дня проголошення незалежності і то була така сама...

ВЛАСЕНКО С.В. Ніяких знаків ми не затверджували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Затверджували тоді саме знаки і є Розпорядження Голови Верховної Ради, який затверджував ці знаки, воно було підтримане і

Юридичним управлінням Верховної Ради. Тобто я не вважаю, що це є питання, кожний може висловити свою позицію шляхом голосування.

Перша пропозиція була від Ольги Володимирівни Совгирі прийняти висновок з... Давайте почергово будемо ставити на голосування.

Перше у нас було питання, пов'язане з 25-річчям Конституції України. Ставлю на голосування висновок Комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо проекту Постанови про урочисте засідання Верховної Ради України з нагоди 25-ї річниці прийняття Конституції України 28 червня 2021 року (реєстраційний номер 3007а) (від 25 серпня 2020 року) з таким рішенням: рекомендувати Верховній Раді України проект Постанови про урочисте засідання Верховної Ради України з нагоди 25-ї річниці прийняття Конституції України 28 червня 2021 року (реєстраційний номер 3007а) (від 25 серпня 2020 року) (поданий народним депутатом Стефанчуком) прийняти в цілому. Доповідачем від комітету з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити заступника голови комітету Совгирю Ольгу Володимирівну. Прошу голосувати.

Хто – за? 15 – за. Хто – проти? 1 – проти. Хто – утримався? 2 – утримались. Рішення прийнято.

Тоді наступний висновок. Щодо проекту Постанови про урочисте засідання Верховної Ради з нагоди 30-ї річниці прийняття Акту проголошення незалежності України (реєстраційний номер 3008а) (від 25 серпня 2020 року). Рішення комітету рекомендувати Верховній Раді України проект Постанови про урочисте засідання Верховної Ради України з нагоди 30-ї річниці прийняття Акту проголошення незалежності України (реєстраційний номер 3008а) (від 25 серпня 2020 року) (поданий народним депутатом України Стефанчуком) прийняти в цілому. Доповідачем від комітету з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити заступника голови комітету Совгирю Ольгу Володимирівну. Прошу голосувати.

Хто – за? 15 – за. Хто – проти? 1 – проти. Хто – утримався? 2 – утримались. Дякую. Рішення прийнято з обох питань.

Переходимо до наступного питання порядку денного. У нас сьогодні попередній розгляд тих законопроектів, які були внесені ще наприкінці минулої сесії, і ми їх не розглядали, не встигли розглянути.

Перше – це проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення механізму протидії рейдерству (реєстраційний номер 3774). Він поданий групою народних депутатів, у тому числі членів нашого комітету.

До нас завітала голова Тимчасової спеціальної комісії з питань захисту прав інвесторів наша колега народний депутат Галина Янченко. Пропоную надати їй слово для такої дуже стислої презентації законопроекту, тому що це попередній розгляд, нагадую.

ЯНЧЕНКО Г.І. Доброго дня, колеги. Дякую за надане слово. Я би хотіла почати з того, що подякувати Ігорю Фрісу, подякувати пану Костіну, подякувати заступнику міністра юстиції за спільну роботу над цим законопроектом. Він достатньо великий і ґрунтовний.

Власне, хочу нагадати, що восени минулого року Верховна Рада розглянула антирейдерський законопроект, він став законом. Він дозволив зменшити суттєво кількість рейдерських захоплень, принаймні те, що стосується корпоративних прав і корпоративних спорів.

Так, наприклад, якщо статистика в 2018-2019 році виглядала наступним чином. Це близько 28 тисяч кримінальних проваджень, які реєструвалися за статтями, які асоціюються з рейдерськими захопленнями. То в I кварталі цього року це вже було близько 2 тисяч. Тобто є суттєва позитивна динаміка. Але очевидно, що є з чим працювати.

Тому Тимчасова спеціальна комісія з питань захисту прав інвесторів, народні депутати, які входять в цю спецкомісію, також частина колег з

вашого комітету, подала пакет, новий додатковий пакет антирейдерського законодавства. Він складається з двох законопроектів.

Один – передбачає зміни в Кримінально-процесуальний кодекс і Кримінальний кодекс України щодо посилення відповідальності і також відповідальність для реєстраторів, які беруть участь в рейдерських діях або діях, які спричиняють далі рейдерське захоплення.

І другий законопроект сьогодні розглядаєте ви. Конкретно – питання щодо внесення його в порядок денний сесії. Це законопроект номер 3774. Власне, цим законопроектом ми унормовуємо багато проблемних питань, які стосувалися Міністерства юстиції і антирейдерського комітету Мін'юсту. Зокрема, врегульовуємо питання подачі скарги до цієї антирейдерської комісії. Як показує практика дуже часто, на жаль, ця комісія відхиляла скарги від бізнесу за формальними ознаками.

Так от, наприклад, статистика якою я володію говорить про те, що в січні, лютому і березні 2019 року близько 500 скарг було відхилено, скарг від бізнесу на рейдерські дії, було відхилено тодішньою антирейдерською комісією з формальних підстав. В цьому році, завдяки в тому числі кадровим змінам, не було відмов з формальних підстав.

Але, оскільки ми з вами законотворці і хотіли би, щоб такі дії були спричинені не лише людським фактором, а й системними діями, є пропозиція фактично вкласти це в законодавство.

Так само цим законопроектом пропонується введення, як вже бізнес охрестив цю норму, фактично "червоної" кнопки. Ви також знаєте, що насправді дуже часто бувають випадки такі, що поки власник активу, власник корпоративних прав намагається знайти правду і через суди і через антирейдерську комісію повернути собі власність, уже ця власність і ці активи можуть бути кілька разів переписані, перепродані. І далі досить складно, роками відбувається повернення активу. Для того, щоб унеможливити цю проблему, також є пропозиція давати можливість комісії на час розгляду власне скарги призупиняти інші реєстраційні дії.

Законопроектом вводиться ще ряд новел, в принципі вони детально описані в пояснювальній записці і можна з нею ознайомитись.

Дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Галина Іванівна. Я думаю, що ми це будемо обговорювати під час розгляду в першому читанні, якщо зараз ми підтримаємо в попередньому розгляді цей законопроект.

Є бажання в когось висловитись? Будь ласка, Ігор Павлович Фріс.

ФРІС І.П. Шановні колеги! Дякую, Галина Іванівна, що завітали до нас на комітет. Дякую за пропозицію взяти участь в розробці цього законопроекту, який концептуально погодило і надало свої певні пропозиції Міністерство юстиції України.

Що я хочу вам, друзі, нагадати. Це був один із самих перших законопроектів, з яким наш комітет увійшов в Верховну Раду і він набув статусу закону, і він реально багато чого доброго встиг зробити за цей час. Але як завжди буває, не завжди до кінця була якась воля, воля політична, воля відповідальності і ми побоялися, скажемо так, обмежити все. І цей страх, він, в принципі, спричинив і надалі певні погані наслідки з рейдерськими захопленнями бізнесу, з рейдерськими захопленнями нерухомості.

Наприклад, ми побоялися перевести в обов'язкове нотаріальне посвідчення всі дії, пов'язані з оформленням корпоративних прав і відчуженням корпоративних прав, як це відбувається по нерухомості. І це стало знову таки певним негативним наслідком в реалізації права власності на корпоративні права.

Що стосується цього законопроекту. Ми давно говорили, що правова природа рейдерського захоплення, вона якраз і передбачена в абсолютному нехтуванні фізичного або комп'ютерного, умовно кажучи, механізму, який

дозволяє робити реєстр, обмежуючи тим чи іншим права реєстраторів на вчинення певних реєстраційних дій під час проведення державної реєстрації.

От цим законопроектом ми вводимо, як пані Галина правильно сказала, "червону" кнопку, яка надасть можливість Мін'юсту або територіальним органам Мін'юсту, або комісії дуже оперативно реагувати на порушення законодавства в сфері охорони права власності, коли відбуваються різноманітні рейдерські захоплення.

Крайній раз я хочу вам розказати таку історію, що в Івано-Франківську буквально місяць назад на майно і корпоративні права, на які в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно і в Реєстрі юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців був накладений арешт, відсутність технічної можливості не здійснювати цю технічну дію з переходом права власності спричинило такий тяжкий наслідок, що декілька раз були переоформлені корпоративні права, причому вони були переоформлені на офшорну компанію. І тепер власник реальний, який унеможливлений фізично користуватися цим майном, він на сьогоднішній день повинен знову таки звертатися до суду.

Що дасть цей законопроект? Він дасть можливість наявну технічну блокувати відповідні реєстраційні дії. Він надасть технічну можливість блокувати можливість зупинення вказаних реєстраційних дій. Він збільшить строк на оскарження відповідних реєстраційних дій з 60 днів до 3-х місяців, з запровадженням одночасним граничного строку, тобто не більше 3-х років з моменту вчинення відповідного правопорушення. Він додатково забезпечить, у зв'язку з прийняттям земельного закону, він додатково забезпечить права власників землі сільськогосподарського призначення в цій частині, що там унеможливить розірвання договорів купівлі-продажу земель сільськогосподарського призначення і договорів оренди із замовчуванням, так звані.

Ми, звісно, будемо намагатися як автори, як члени Комітету правової політики внести якісь такі конструктивні елементи під час розгляду вказаного законопроекту в першому читанні.

Певно, і до другого читання буде безліч до нього правок і різних думок і бачень. Але зараз я прошу колег підтримати вказаний законопроект щодо включення його в порядок денний розгляду сесії Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, дуже Ігор Павлович. Я думаю, що... Да, зараз надам слово. Це дійсно дуже важливі законопроекти. Я думаю, що це буде дуже добрий сигнал, якщо наш комітет буде займатися в першу чергу зараз в тому числі і цим законопроектом, а також і важливими іншими.

Сергій Володимирович, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. При всій повазі до авторів, при всій повазі до шановного пана Фріса. А вам не здається, шановні колеги, що ми цим законопроектом надаємо можливість якійсь комісії невідомій обмежувати право власності людини? Хто визначає рейдерство це, не рейдерство це?

Послухайте, для цього є судова система, яка це все визначає. Не якісь люди, якась красна кнопка, зелена кнопка, синя кнопка.

Якщо це правовий порядок в державі, то у нас є 41 стаття Конституції, яка говорить про те, що право власності є непорушним. І, якщо я як власник, хай весь світ вважає, що я рейдер, але якщо я як власник хочу реалізувати своє право власності, то ніхто окрім закону і суду не може мені це заборонити. Ніякі комісії, якісь штучні строки на оскарження цього всього. Ми робимо якісь квазі позасудові механізми, замість того, щоб реально реформувати судову систему для того, щоб вона це все регулювала. В нормальній державі ніякі комісії це не регулюють, це регулює судова система.

Вважаєте ви, що рейдери у вас рейдернули власність, будь ласка, звертайтеся до суду просіть міри запобіжного заходу, якщо є підстави, їх отримайте і далі ідіть працюйте. А не створюйте штучні механізми, які абсолютно ставлять, я ще раз підкреслюю, під сумнів право власності.

При всій повазі до колеги Івана Петровича, я з ним дозволю собі не погодитися. Це не лише не захистить власників земельних паїв, а це навпаки створить хаос, коли кожен буде писати заяву в цю комісію, а там будуть якісь люди приймати рішення зупиняти подальші процеси реєстрації переходу права власності.

Нам треба створювати нормальні, не придумувати український велосипед, який у нас завжди дерев'яний і з квадратними колесами, нам треба використовувати нормальні механізми, які існують всюди. Регулятором таких механізмів в усіх системах є, вибачте за тавтологію, судова система. І все. Звертайтеся до суду, отримуйте рішення.

Вважаємо, що судова система недореформована, погоджуюсь з цим. Давайте реформувати судову систему глибинно. Не так, як це відбувалось із законопроектом 1008 – понапридумували щось, потім отримали по мордасам від Венеційської комісії і від Конституційного Суду – а треба нормальні механізми, нормальні механізми судового реагування на такі речі.

Тому така сумнівна історія, при всій повазі до шановних панів авторів і шановного колеги Ігоря Павловича.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже. Я думаю, що в нас буде можливість висловитися під час обговорення цього законопроекту по суті.

Народний депутат Павліш, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С. В. Не зовсім так, вибачте, пане голову. Я ще раз звертаю увагу на порушення статті 41 Конституції. Право приватної власності є непорушним. Непорушним! І право приватної власності регулюється законом.

Але я ще раз підкреслюю: ніхто не може, ніяка комісія не може мені заборонити відчужувати моє майно, моє майно.

Вибачте, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я почув. Ми ж знаємо, що ця процедура не виключає можливість користуватися, я маю на увазі, звертатися до судового захисту, абсолютно. Я почув, я почув вашу позицію. Дякую.

Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Я якраз хочу зазначити те, що дійсно тут немає підстав відповідно до статті 94 Регламенту нам зараз не включати його до порядку денного. Тому я пропоную ставити його на голосування і включати до порядку денного.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Василь Іванович Німченко, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Я хотів би запитати доповідача. Пані Ганно, скажіть, будь ласка, Галино, ви робили аналітику? Хто ж завів до такої "системи контролю" вирішення питань кадастрових, по землі, реєстрації прав, в тому числі прав майнових і так далі?

Наскільки я розумію, це було за часів міністра Петренка. Так це чи ні? І чи не вбачали ви там прямий злочин і зловживання правом, які принесли такий ущерб для людей?

ЯНЧЕНКО Г.І. Ми виходимо на політичну дискусію.

НІМЧЕНКО В.І. Ні, я питаю лише...

ЯНЧЕНКО Г.І. Насправді зараз, наскільки я розумію, то комітет розглядає питання про внесення цього законопроекту в порядок денний. Я з

величезним задоволенням відвідаю ваш комітет ще раз і буду відвідувати його стільки скільки потрібно, щоб ми обговорили по суті.

Не займаючи зараз ваш час, буквально коротка відповідь на ваше запитання. Дійсно, це сталося при міністрі Петренку – раз. І це сталося при Верховній Раді восьмого скликання – два. Яка лібералізувала реєстраційні дії, суттєво розширивши коло тих осіб, які можуть здійснювати реєстраційні дії, включивши туди і так звані комунальні підприємства, і нотаріат, і ряд інших.

Так, з одного боку, це дійсно полегшило суттєво зміну реєстраційних дій і те що стосується корпоративних прав передачі, і те що стосується передачі нерухомої власності, зникли черги у державних реєстраторів, зникла дрібна корупція. Але з іншого боку, ми отримали і зворотній бік медалі, а конкретно – сплеск рейдерських дій.

Зараз нам потрібно зрозуміти, яким чином можна, не обмежуючи зручність і комфорт для громадян, врегулювати ту ситуацію, яка має місце.

На мою точку зору, було досягнуто суттєвих результатів завдяки закону, який ми з вами всі прийняли восени 2019 року. Але разом з тим, аналіз за цей рік показує, що є ще деякі моменти, які можна врегулювати, щоб покращити ситуацію.

Дякую. Не займаю ваш час більше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Галино.

НІМЧЕНКО В.І. Я хотів би вам відповісти, що я би вам не радив, вибачте, давати нам наряди і зауваження, що нам запитувати. Це по-перше.

І, по-друге, чого стосувалося це питання. Тому що ви знову робитимете кінцевим бенефіціаром оцих всіх дій Міністерство юстиції. Розумієте, про що йде мова? Там ви признали, до речі, не сплеск рейдерства, а народження рейдерства. Запишіть, будь ласка, рейдерства народження, коли все перейшло під реєстрову службу Міністерства юстиції. Візьміть і вивчіть

історію питання рейдерства, особливо рейдерства підприємств сільськогосподарського призначення і ви там знайдете.

І тому я хотів би, я вже задоволений тим, що ви відповіли, що на предмет цього, по суті, тут нічого нового не вноситься, міністерство як було, так і залишається бенефіціаром. Все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, добре. Дякую. Ми тут всі за столом народні депутати, тому, безумовно, всі можуть і ставити питання, і відповідати так, як вони вважають це за потрібне, з повагою один до одного. Ми зараз не заходимо в обговорення по суті.

Народний депутат Маслов, будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Так, дякую. Шановні колеги, що стосується даного законопроекту, то в ньому передбачено не тільки насправді можливість блокування цією "червоною" кнопкою, там дійсні передбачені механізми і захисту прав, в тому числі і в земельних питаннях. Це значно ширший законопроект ніж те, що ми зараз обговорюємо. Це, по-перше.

По-друге, що стосується обмеження права власності. Я абсолютно за те, щоб право власності у нас виключно обмежував суд. У Конституції описано протиправне обмеження права власності, заборона. Якщо ми це винесемо на рівень закону, то воно не буде протиправним. Давайте я закінчу, потім, якщо вам головуючий надасть слово, ви продовжите.

Що стосується обмеження права власності. На жаль, до сьогоднішнього часу, точніше, на сьогоднішній день система судова дійсно не може ефективно захищати право власності. Ми не можемо на чорне казати біле. Про це свідчить і судова практика, і рішення Європейського Суду з прав людини, про те, що, на жаль, судова система, в тому числі і через наші спільні дії, опинилася в тому становищі, що вона не може швидко й ефективно реагувати на ці виклики, які відбуваються внаслідок рейдерських дій.

Говорити про те, що до цього часу Міністерство юстиції зловживало своїми правами, це не означає, що тепер Міністерство юстиції в дійсному складі потрібно ліквідувати і взагалі ніяких повноважень йому не надавати.

Тому особисто я буду підтримувати те, щоби було включено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Власенко. Потім – народний депутат Фріс.

ВЛАСЕНКО С.В. Все надав слово, все нормально, у нас демократія.

Шановні колеги, насправді, при всій повазі до колеги Дениса В'ячеславовича, він сказав зараз страшну річ, от страшну річ він сказав. Він сказав, що суди у нас працюють погано, тому давайте будемо створювати квазісудові органи, от що він сказав в перекладі на нормальну мову людську. Тобто давайте ми судові функції передамо Міністерству юстиції.

Протиправність, про яку ви говорили, яка передбачена в статті 41 Конституції, так оцінку протиправності дає тільки суд, ніхто більше. Ми з вами можемо надати оцінку, але вона буде нашою суб'єктивною оцінкою. Але юридичну оцінку: правно чи протиправно – це все повинен давати суд і ніхто інший. Та для того суд в державі і існує, щоби такі оцінки давати.

Міністерство юстиції може мати свою позицію з цього приводу. Немає тут жодних питань, вони можуть висловлювати все, що завгодно. Але, колеги, обмежувати право власності свавільно якоюсь невідомою комісією, яка буде нажимати "червоні" кнопки, не "нажимати" червоні кнопки... Хто ці всі люди? Ці всі люди судді? Вони будуть давати оцінку законності набуття права власності, по факту?

Тобто хтось придбав право власності. Інший пише: ні, він не придбав, а він – рейдер. І виходить, що ця комісія, по суті, буде розглядати спір – правомірно чи неправомірно людина набула право власності. І ця комісія буде суб'єктивно вирішувати: обмежувати чи не обмежувати права власника

сьогоднішнього. Ну, так, я ще раз підкреслюю, колеги, для цього в усьому світі існує суд, я ще раз підкреслюю.

Я так само, шановний колего, незадоволений роботою судової системи. І я погоджуюсь із тим, що ви сказали про роботу судової системи. Але ми повинні скерувати свої зусилля на інше, не придумувати квазісудові механізми, якісь абсолютно суб'єктивні, абсолютно позаконституційні, а ми повинні разом з вами подумати, як зробити так, щоб судова система виносила чесні і справедливі законні рішення, щоб незаконні рішення були поодинокі і щоб ми не шукали якихось квазішляхів вирішення цієї проблеми. От і все, про що я хотів сказати.

Я погоджуюся з вами, що не можливо, а абсолютно точно в законопроекті є величезна кількість гарних правильних норм, посилів, думок і так далі. Але знову-таки, але якщо, що говорить 94-та? Якщо там є застереження, які несумісні з Конституцією, це інша ситуація. От я тільки про це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Володимирович, ви же висловлювали цю позицію, дякую за це. В нас є багато... Я за черговістю.

Народний депутат Фріс. Потім – народний депутат Павліш. Потім – народний депутат Маслов. Потім – народний депутат Соболев. І давайте будемо після цього голосувати, тому що тут просто обговорювати це таким...

_____. Пропозиція. Давайте кожен висловиться, але без деталізації, хто що думав і трактувати слова інших людей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я це підтримую. Дякую.

ФРІС І.П. Сергій Володимирович, все в принципі дуже просто. Комісія існує, вона була, вона не вводиться цим нормативно-правовим актом і в неї немає абсолютно ніяких повноважень щодо визначення або невизначення

підтвердження або скасування права власності. Ця комісія вирішує питання і вирішувала питання, і, впевнений, буде далі вирішувати питання адміністративні питання порушень в сфері державної реєстрації. Виключно з цією метою, не по визначенню права власності, переходу права власності, набуття або відчуження, а виключно формальні питання здійснення державним реєстратором відповідних реєстраційних дій.

І з метою удосконалення, скажімо, цієї процедури, з метою того, щоб особа мала можливість звернутися навіть до суду. Бо виникали в процесі державної реєстрації моменти, коли особа фізично не встигала звернутися до суду і відбувалася так звана, знаєте, ми колись називали це "тимчасове застереження". Колись навіть така була формула, щоб людина з метою встигнути написати позовну заяву для захисту права власності і звернутися до суду, вона зверталася до державного реєстратора і вносила так зване "10-денне тимчасове застереження". Звісно, зараз буде інша процедура, але вона так само буде регламентована нормативно-правовим актом і жодним чином не буде порушувати будь-які конституційні права громадян, пов'язані з правами власності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Народний депутат Павліш, будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Я якраз хотів зазначити те, що сказав Ігор Павлович тільки що. І, дійсно, дана комісія, вона працює над незаконними реєстраційними діями самих реєстраторів. Вони не поглиблюються до визначення там договорів права власності і переходу права власності. Вони борються з "чорними" реєстраторами, які на підставі незаконних дій проводять реєстраційні дії. Тому говорити про те, що ми створюємо квазі якийсь судовий орган, це є не так.

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, будь ласка. Сергій Володимирович, будь ласка, ми виступаємо по черзі.

ПАВЛІШ П.В. Тому я все ж таки пропоную перейти вже до розгляду даного питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До голосування, так? Да.

Пропоную тоді... Ставлю на голосування... Я перепрошую. Відмовився від слова, да? Тоді, я перепрошую. Сергій Владиславович, прошу.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, теоретично воно ніби все нормально, а практика, яка була і при міністрі Петренку, як тут називалося, і при інших міністрах, свідчить про те, що, на жаль, ми пробуємо боротися з наслідками, а не з першопричинами.

В чому першопричина? От схеми ж приблизно однакові, їх там 5-6 схем, і всі чудово знають, які це схеми. Перш за все, коли власником є особа з окупованих територій. Хтось не знає цієї схеми: коли переписувалося, свідомо це робилося. Перевірте, будь ласка, ті реєстратори, які здійснювали ці акти. Вони працюють далі? Працюють. Вони мають договори спеціальні з Міністерством юстиції? Мають. Це не просто реєстратори, які впали з неба і до яких звернулися, це реєстратори, уповноважені Міністерством юстиції, у яких є договори з Міністерством юстиції на такі дії. Це відчуження майна, це і перехід права власності на це майно. Тобто схема абсолютно відпрацьована.

Де закон, який визначає цю схему протизаконну, яка зупиняє ментально це? Бо далі, коли ти починаєш з наслідками боротися, ти не можеш їх побороти, бо вже минули всі терміни, немає вже тієї юридичної особи. Вона до мене звертається, каже: я не можу звернутись в цю комісію. Я звертаюсь, а мені кажуть: а ти не належна особа, яке ти маєш до цього

відношення? Та немає особи, яка мала право звернутися. Все, крапка! Друге питання. От я його назвав.

Третє питання. Нотаріуси, які здійснювали і вчиняли ці дії, вони уповноважені були Міністерством юстиції, вони далі працюють і ніяких питань немає.

Тому мені здається от, якщо ми будемо отак доганяти, ми ніколи не доженемо. Зміняться юстиції, міністри, заступники, ті хто уповноважені ними. Тобто мені здається треба суть побачити. А суть, от мені здається, в чому кожна з сторін права... Сергій, праві. Тому, якщо ти будеш іти по судовій процедурі, ти вже нікуди не встигнеш. Але вибачте, не може бути позасудового розгляду. Одне питання, якщо ми розділяємо факт того, що встановлено конкретно, наприклад, факт очевидний. І, наприклад, призупинення до можливості звернення в суд. Тоді призупиняє Міністерство юстиції, ця комісія, яка діє зараз. Тільки вона якимсь дивним чином діє. Звертаєшся один раз – вона діє, другий раз – вона не діє, і навпаки. І на прямо одну і ту саму справу вони чомусь виносять різні рішення. Ті самі справи.

Тому у мене є пропозиція по цьому законопроекті. Боротися не з наслідками, ми їх не поборемо. Ми... ні "чорних" нотаріусів, ні "чорних" реєстраторів, ні "чорних" міністрів чи їх заступників, які уповноважують на такі дії. А нам треба встановити чіткий розподіл, де зупиняється, щоб потім не пропустити терміни звернень і все інше, а де чітко це повинно рішення бути тільки судове. Бо позасудове рішення, далі, якщо воно дійде до відповідних тих самих міжнародних інстанцій, воно там буде фактично таким, яке обернеться потім проти держави Україна і держава України як завжди буде за це відшкодовувати. От в чому тільки питання.

І я думаю, тому кожна з сторін права. Давайте це розділимо: де це стосується призупинення, де це стосується обов'язкового судового вирішення. І без сумніву – покарання "чорних" нотаріусів. У нас же ж реєстри є всіх нотаріусів? Є. Подивіться, скільки фактів скасування цією комісією, тільки ці "чорні" нотаріуси далі працюють, у них не відібрані

ліцензії. "Чорні" реєстратори далі працюють, у них не відібрані ліцензії. От тоді це буде наслідок того, що ми дійсно внесли законопроект, який поборов саму першопричину.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Знаєте, я бачу, наскільки ми всі скучили один за одним. Ми так активно обговорюємо і це дуже приємно, з одного боку, тому що...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, так, шановні колеги. Але ми на стадії попереднього розгляду, давайте не будемо. Ми знаємо, ми почули вашу позицію. Так, зрозуміло.

Шановні колеги, якщо дійсно треба, давайте. Або будемо переходити до голосування.

_____. Дякую. Я думав промовчати, нічого не казати, але вирішив все-таки сказати.

Перше. Я теж буду підтримувати даний законопроект. І тут прозвучали всі якісь негативні тенденції в бік Міністерства юстиції. До речі, щодо "чорних" нотаріусів, зокрема... Ні-ні, я ж не до вас, я до пана Соболева, що є інформація.

(Загальна дискусія)

Ну, дайте мені сказати слово, будь ласка. Що десять "чорних" нотаріусів, так званих "чорних" нотаріусів, вони були позбавлені ліцензій. Зокрема один з тих нотаріусів, з яким я у свій час як адвокат стикався в судових процесах, то цей нотаріус був позбавлений ліцензії. І казати про те, що Міністерство юстиції не бореться з "чорними" нотаріусами і тими діями,

які вчиняються на сьогоднішній день непорядними реєстраторами, теж не можна говорити.

Ми бачимо тільки певні моменти, такі негативні тенденції. Але є і позитивні моменти, і я теж їх бачу на тому виборчому окрузі, звідки я. І до мене звертається багато людей з питаннями непорядних дій з боку державних реєстраторів. І Міністерство юстиції бачить ці моменти, воно допомагає з цими діями боротися. Це теж є питання позитивне. Тому я буду підтримувати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат. Хто, Маслов, Демченко? Ну, якщо можна, тільки коротко, будь ласка. Я зрозумів. Ми потім будемо голосувати.

_____. Я зовсім коротко. Я абсолютно, я погоджуюсь з тезами виступу пана колеги Сергія Соболева, так.

І давайте звернемо увагу все ж таки при прийнятті вже цього законопроекту, при подальшій його процедурі і виокремимо, дійсно, я погоджуюся з цим, що Мін'юст буде запобіжником, але не буде встановлювати, чи є хто власник дійсний, і пріоритетність суду – тільки справа пішла в суд, Мін'юст закрити все провадження. Встановимо всі запобіжники і не буде жодних порушень Конституції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію. Зможемо це обговорювати під час розгляду питання по суті. Народний депутат Демченко. Після цього голова підкомітету ще народний депутат Фріс і переходимо на голосування.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, ми почали по суті вже розглядати відповідний законопроект і навіть вже розглядаємо питання доречності існування Міністерства юстиції.

ВЛАСЕНКО С.В. Це хороший вопрос.

ДЕМЧЕНКО С.О. Да. Я думаю, що, дивіться, питання щодо конституційності, неконституційності, як ми кажемо. На мою думку, якщо даний законопроект містить положення, а він містить положення, які обмежують чи надають можливість державному органу обмежувати права і свободи людини, які гарантуються Конституцією і всіма іншими нашими законами, якщо він містить такі положення, і це обмеження є неконституційним, то він є неконституційним. Якщо може Міністерство юстиції наділятися відповідним повноваженням обмежувати права і свободи, то тоді він є конституційним. Ну, більш інших питань не існує.

На мою думку, якщо чесно бути з усіма, то саме існування даного органу, воно було з самого початку неконституційним, Міністерство юстиції. І коли він створювався, він був як тимчасовий і так далі для якихось моментів, поки перехідний етап. Правильно казав Василь Іванович, хтось скористався цим питанням і зробив на цьому якісь позитивні для себе моменти, але все-таки треба повернутися до першого. Тому я просив би Ольгу Володимирівну висказатися з цього питання, вона для мене авторитет. Будь ласка, Ольго Володимирівно.

СОВГИРЯ О.В. Дякую, Сергій Олексійович.

Я вискажусь своїм голосуванням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Голова підкомітету Фріс і переходимо до голосування.

ФРІС І.П. Друзі, по-перше, хочу привітати всіх нотаріусів сьогодні, тут казали за "чорних", за "білих". Сьогодні День нотаріату України, як би там не було. Да сьогодні День нотаріату України, 2 вересня. Своїх колег колишніх...

НІМЧЕНКО В.І. Серед нас є нотаріуси?

ФРІС І.П. Є. Є навіть той, не колишній... У мене реєстраційне зупинено, але не завершено, скажімо так. Не діючий нотаріус, да.

Тому в кінці я би хотів зачитати висновок Комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення механізму протидії рейдерству (реєстраційний номер 3774) (від 2 липня 2020 року).

Обговоривши законопроект, відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань правової політики вирішив: рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення механізму протидії рейдерству (реєстраційний номер 3774) (від 2 липня 2020 року) (поданий народним депутатом Янченко та іншими народними депутатами України).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

НІМЧЕНКО В.І. Питання можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питання? Ну ми вже стільки обговорили.

НІМЧЕНКО В.І. Ви сказати там... День нотаріуса.

ФРІС І.П. Я просто привітав всіх колег.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович натякав на якесь запрошення. Ви розумієте, да?

(Загальна дискусія)

Дякую, колеги. Тоді, колеги, з урахуванням того, що тільки що була озвучена пропозиція до висновку. Я тоді ставлю на голосування першу пропозицію від Сергія Володимировича, який, я так розумію, вважає, що цей проект закону...

ВЛАСЕНКО С.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну добре тоді. Добре. Тоді ставлю на голосування висновок, пропозицію висновку комітету, який тільки що зачитав голова підкомітету народний депутат Фріс: рекомендувати Верховній Раді дев'ятого скликання проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення механізму протидії рейдерству (реєстраційний номер 3774) (від 2 липня 2020 року) (поданий народним депутатом України Янченко та іншими народними депутатами України). Прошу голосувати.

Хто – за? Так багато, а тільки 15. Так, а я тут бачу, знаєте, рук досить багато, а тільки 15. А всього 15, да. Хто – проти? Будь ласка. Нуль. Хто – утримався? 3 – утримались. Дякую. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. У нас проект Закону про внесення змін до "Прикінцевих та перехідних положень" Закону України "Про судоустрій і статус суддів" щодо врегулювання строку дії кваліфікаційного іспиту кандидатів на посаду судді (реєстраційний номер 3575). Він також групи народних депутатів членів і нашого, і не тільки нашого, комітету. Суть законопроекту дуже проста, вона полягає в тому, що... *(Шум у залі)*

_____ . Можна без обговорення? Давайте без обговорення?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Без обговорення? Добре.

Прошу, тоді ставлю на голосування висновок Комітету Верховної Ради України щодо законопроекту № 3575 включити до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання. Прошу голосувати.

Хто – за? 17 – за, проти – 0, утрималися – 0. Рішення прийнято одноголосно.

Добре, наступне питання порядку денного – це проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" щодо врегулювання окремих питань проходження служби у Службі судової охорони (реєстраційний номер 3935). Автор – наш заступник голови комітету, народний депутат Божик.

Немає заперечень? Тоді ставлю на голосування висновок комітету рекомендувати включити до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону реєстраційний номер 3935. Прошу голосувати.

Хто – за? 17 – за. Рішення прийнято одноголосно. Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" щодо порядку призначення на посаду судді місцевого, апеляційного суду за спеціальною (скороченою) процедурою (реєстраційний номер 3691). Також автори – народні депутати члени нашого комітету.

Є питання. Я знаю, є питання щодо цього законопроекту.

Сергію Володимировичу, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Я уважно переглянув і висновок Вищої ради правосуддя, і низку листів, які до нас надійшли. І там є такі натяки на можливу невідповідність Конституції в частині певної дискримінації або нерівності різних учасників цих конкурсів. Можливо, це є сенс обговорити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я вам скажу, ситуація така. Перша ідея полягала в тому, що були проведені два конкурси до Верховного Суду, в

яких є кандидати, які повністю пройшли всі конкурсні процедури і, в принципі, були б визнані такими, що можуть працювати у Верховному Суді, але вони не попали в той перелік рейтингу, які потім стали судьями Верховного Суду. Більш того, є люди, які в двох конкурсах повністю все пройшли, тобто підтвердили і професійний рівень і доброчесність, але не попали по цьому рейтингу. І первонаочальна ідея...

Сергій Володимирович, дайте мені, будь ласка, договорити. Дякую.

Первоначально ідея полягала в тому, що ці люди, які є повністю фахово, професійно підготовленими і підтвердили свою доброчесність на такому високому рівні, можна, якщо вони мають таке бажання, призначити їх за скороченою процедурою судьями апеляційних судів. Ну, або, якщо вони вважають це за можливе, якщо це можливо з точки зору їхнього професійного, я маю на увазі вимог закону, то судьями першої інстанції. Ну, наприклад, там адвокати не можуть бути призначені судьями першої інстанції, та науковці, а апеляції – можуть.

Але колеги, які допомагали мені розробляти цей законопроект, вони створили більш таку універсальну модель. І в принципі, ми можемо це обговорювати повністю під час вирішення питання по суті і прийняти рішення чи буде цей закон універсальний. Я сам маю також певні думки з цього приводу. Або чи буде цей закон розповсюджуватися тільки на тих, хто пройшли всі два конкурси в Верховний Суд, і ми надамо їм можливість використати їхні можливості як суддів апеляційних судів. Ви знаєте, що там є велика проблема з наповненням судів.

Да, будь ласка.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, мова іде про те, що вони розповсюдили, я маю на увазі автори законопроекту розповсюдили, це в тому числі і на інші конкурси, конкурсні відбори, які будуть відбуватися. Наприклад, на

майбутнє. Тобто первонаочальна ідея була розповсюдити тільки на тих...
Але, з урахуванням...

(Загальна дискусія)

_____. Шановні колеги, я думаю, що це питання наразі має бути вирішено шляхом внесення до порядку денного. Пояснюю чому. Система overqualified, коли більш складний іспит зараховується як більш простий іспит, вона існує в усьому світі. Навіть у нас в академічній науці задача кандидатських іспитів прирівнюється до здачі вступних до аспірантури.

І я думаю, що якщо суддя склав усі необхідні іспити для зайняття посади Верховного Суду, він може претендувати за спрощеною процедурою на суддю апеляційної інстанції або першої інстанції. Аналогічно суддя, який склав іспити для зайняття посади апеляційного суду, має право претендувати на суддю першої інстанції.

Тобто якщо ми маємо надкваліфікацію, то таким людям потрібно дати можливість працювати в тих, скажімо, професійно-кваліфікаційних характеристиках, які є нижчими ніж його реальна кваліфікація.

Я думаю, що тут ми повинні просто зараз дати можливість внести це до порядку денного, і потім в режимі живого обговорення вже піднімати це питання на пленарному засіданні, можливо, навіть на брифінгу, тому що суддів катастрофічно сьогодні в Україні не вистачає.

Особисто можу сказати, що в Хмельницькій області є райони, де до сих пір по одному судді. Це катастрофа. Тому давайте ми зараз зробимо хоча б якийсь мінімальний крок для наповнення судів судьями високої кваліфікації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

Народний депутат Маслов, будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Дякую. Колеги, маю, перше, відреагувати, звичайно, на виступ колеги щодо більшої кваліфікації чи меншої кваліфікації. Жодним чином, як особа, яка проходила відбір конкурсний на посаду судді, можу сказати, що немає такого, ніким не встановлено, що конкурс на посаду судді Верховного Суду будь-яким чином є важчий за рівнем, ніж до суду першої інстанції, які відбувалися. Це нічим не обґрунтоване твердження. Однозначно.

Тепер що стосується самої ідеї, закладеної в цьому. Питання конституційності – висловлюсь, коли буду голосувати. Але хочу зауважити, що цей законопроект ставить у нерівність насправді тих кандидатів, які можуть бути призначені на посади, згідно цього законопроекту, на посади суддів апеляційних інстанцій і місцевих судів.

Чому? Тому що за наслідками відбору до Верховного Суду у нас залишилось, якщо я не помиляюсь, десь приблизно триста кандидатів, які відповідають вимогам до судді, але за рейтингом не пройшли на посаду судді Верховного Суду. І ми будемо заповнювати ці вакансії, фактично вибираючи з-поміж трьохста... Правильно, але ми цих триста беремо і заповнюємо вакансії в судах апеляційної інстанції.

(Загальна дискусія)

І це є, власне, дискримінація тих суддів, які на сьогоднішній день працюють в місцевих судах, лише сподіваючись, єдине, чим живуть, тим, що вони перейдуть до суду апеляційної інстанції. Фактично ми їх усуваємо від цього конкурсу і надаємо чомусь прерогативу тим кандидатам, тим учасникам, які брали участь у конкурсі Верховного Суду.

Окремо маю зазначити, що дійсно в умовах конкурсу до Верховного Суду не було можливості і не оголошувався конкурс, і не передбачалося умовами конкурсу можливість переводу їх чи пропонування посад, чи призначення на посаду судді нижчестоящих судів.

Розумію проблеми, які є. Багато чого з цього приводу ще можна сказати, але досить. Прошу, щоб ретельно підходили до цього законопроекту,

подумали стосовно того, чи є ще можливості заповнення вакансій в апеляційних судах. Подумайте про переведення, колеги, про переведення суддів, можливо, з першої інстанції до апеляції в тих судах, у яких достатня кількість заповнених вакансій суддів. То не просто підготовлені працівники, то спеціалісти, які роками працюють уже в судовій системі, і їх, можливо, шляхом переведення, спрощеного переведення відряджати, наприклад, до апеляційних судів, не дискримінуючи при тому по конкурсу нікого. І така практика, власне, є, але в межах судів однієї ланки. Я думаю, що представник Державної судової адміністрації, голова, може підтвердити і в його так само можемо стосовно цього дізнатись.

Що стосується, ще маю зауважити. Верховний Суд, у нас модель, це суд права має бути, нижчестоящі суди – то суди факту. І насправді після того, як ми встановили касаційні фільтри, фільтри на оскарження, то багато справ закінчуються розглядом в апеляційному суді. І власне, вимоги до суддів Верховного Суду, точніше, робота судів Верховного Суду, вона досить сильно відрізняється від роботи судів, які працюють на землі. Ось що я хотів сказати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. По черзі: народний депутат Калаур, потім – народний депутат Стефанчук, потім – народний депутат Соболев, потім – народний депутат Бабій, будь ласка. Але давайте з урахуванням того, що ми зараз в попередньому розгляді, я дуже прошу не заходити...

КАЛАУР І.Р. Шановні колеги, насправді цей законопроект, хоч комітет ще його не розглядав, але він дуже жваво обговорюється в суддівській спільноті. І я на підтримку Дениса Вячеславовича хочу сказати, що більшість суддів все ж таки побоюються того, що якщо ми будемо заводити їх в апеляційні суди, в такий спосіб ми усікаємо можливість брати участь у конкурсі на призначення суддів з першої інстанції у судді апеляційної інстанції. Тобто що це говорить? Цей законопроект, він може працювати,

якщо говорити про те, що їх будуть призначати на посади суддів першої інстанції, а з приводу суддів апеляційної інстанції, тут є питання і треба ще раз добре обміркувати це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую. Я потім дам коментар свій.

Народний депутат Стефанчук, будь ласка.

СТЕФАНЧУК М. О. Дивіться, давайте будемо виходити об'єктивно. Чи відбувається у нас на сьогодні швидкі ефективні добори до судів апеляційної інстанції? Ні. І ми зараз стоїмо на дуже банальній стезі. В нас є проблема, у нас є великі недобори. І коли взяти просту аналогію, яка буде зрозуміла, в нас є вакансія вчителя фізкультури в школі, на яку вже готовий прийти доцент кафедри, майстер спорту міжнародного класу, а ми будемо сидіти і чекати випускника бакалаврату фізкультурного факультету. Тобто тут ми такої можливості не повинні допускати. У нас будуть вакансії. І судді першої інстанції, вони в будь-якому випадку будуть брати участь в цих конкурсах і вони будуть заходити в ці добори. Але на сьогодні є кадровий дефіцит, складний кадровий дефіцит, який потребує підтримки. Давайте дамо можливість цим людям зайти, підтримати нашу судову систему для того, щоб вона більш ефективно працювала.

І мені здається, що зараз ми просто повинні прийняти рішення включити цей законопроект і відкрити для нього широке обговорення для того, щоб всі могли висловитися і в межах парламенту, і за його межами. Це мені...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, підтримую цю пропозицію. Маю, що сказати, але з врахуванням економії часу.

Народний депутат Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, я двома руками підписався б під цим законопроектом, як би я не почитав скарги тих, хто був відхилений і з яких причин.

Якби це були об'єктивні іспити, які встановлюють професійну здатність судді майбутнього, який здає іспити через комп'ютер. Вам нагадати, як змінювались по ходу правила гри, коли треба було чи Порошенку, чи комусь іншому завести того чи іншого суддю безпосередньо на відповідний рівень. Коли після двох конкурсів, які відбувалися, раптом змінилися правила гри і вже співбесіда стала більшою, ніж ваші професійні знання. І через це дехто став суддею Верховного Суду.

У мене таке відчуття, що ми в інших вимірах живемо. Якби об'єктивний вимір – немає питань, людина здала через машину, професійна придатність, об'єктивні дані, як він до цього розглядав справи, якщо це суддя або будь-які інші професійні... Співбесіда. Та, ви послухайте, як співбесіди проходили. І це було, якщо я не помиляюсь, 800 балів і все – і людина після співбесіди, отримавши мінімум, при чому пропрацювавши суддею Верховного Суду, отримували мінімум на кваліфікаційному іспиті. Він не знає законодавства, пропрацювавши суддею Верховного Суду. Він стає суддею Верховного Суду тому, що йому співбесіду підібрали. І ви тепер хочете далі цих людей тягнути?

Якби перші дві професійних вимоги, які ставили – нема питань, я тільки "за" був би. Коли суб'єктивний фактор втручався і треба було того чи іншого робити головою палати відповідної... От, у мене таке відчуття, що ми живемо на інших планетах. Ви цього не знаєте, ви, судді, адвокати? Всі, хто працював в юриспруденції? А я знаю це. Поспілкуйтесь, ви дізнаєтесь, подивіться самі кваліфікаційні іспити.

Тому я вважаю, це неправильно. Неправильно це. Нехай ідуть на загальний конкурс. Нехай проходять його. І вперед, будь ласка, якщо вони такі розумні, нема питань, вони будуть відібрані. Так, у нас теж в Запорізькій області завал і в адміністративному апеляційному суді, там умовно, і в

загальному суді, просто завал. У нас не знають, що робити. Ну, вакансій скільки, але, вибачте, якщо таким чином будемо наповнювати вакансії, це неправильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Народний депутат Бабій. Після нього народний депутат Маслов. І я після цього дам, у мене буде питання таке до Зеновія Васильовича, питання, просто прохання. І після цього будемо голосувати.

БАБІЙ Р.В. Дякую. Колеги, по-перше, хотілось би відреагувати на досить емоційний виступ Сергія Владиславовича. Так, дійсно, питання, можливо, були. Але справа в тому, що ті, кого хотіли зробити суддями Верховного Суду, їх зробили.

Мова йде про тих осіб, які не пройшли за рейтингом до Верховного Суду внаслідок там тих чи інших причин. І на моє переконання, ці особи, ну, ці кандидати у Верховний Суд, які вже в принципі підтвердили свою здатність здійснювати правосуддя у Верховному Суді, вони повинні отримати право на те, щоб працювати у суді нижчестоящих інстанцій, в апеляційному чи в першій інстанції.

Я зауважу, що на даному етапі ми ж оцінюємо лише відповідність законопроекту Конституції чи невідповідність. Відповідно ми приймаємо рішення лише про те, чи вносити в порядок денний, чи рекомендувати Верховній Раді внести його в порядок денний, чи не вносити через те, що він не відповідає Конституції. В даному випадку я таких пересторог в даному законопроекті не бачу щодо того. На моє переконання, він відповідає Конституції України.

І також закликаю колег врахувати дійсно складну ситуацію, про яку багато колег говорили, щодо кадрового наповнення. І, дійсно, в судах апеляційної інстанції, на жаль, немає джерел на даний момент, звідки поповнювати, скажемо так, цей кадровий голод. По ряду причин, які всі нам

відомі, ВККС не працює, коли вона запрацює невідомо, а є ризик зупинення правосуддя і мова йде про особливо критичний стан саме в апеляційній інстанції. І ці особи, які були кандидатами, вони і, в принципі, дійсно, зможуть заповнити частково ці вакансії в апеляційних судах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Народний депутат Маслов і переходимо до голосування.

МАСЛОВ Д.В. Колеги, що стосується... Я просто поясню. Якщо я не помиляюсь, 300 чоловік залишилось після конкурсу до Верховного Суду. У нас єдиний конкурс останній оголошений на суддів апеляційної інстанції був у 2019 році. Туди подалось більше 2 тисяч осіб. Тобто там більше 2 тисяч подається, а тут ми 200 роздаємо всі вакансії, от то різниця. Це по-перше.

Щодо неможливості заповнення, я кажу є сенс розглянути питання відряджень до апеляційних судів.

_____. *(Не чути)*

МАСЛОВ Д.В. Звичайно.

БАБІЙ Р.В. У відрядження в іншу апеляцію ніхто не піде, з однієї в іншу, повірте.

МАСЛОВ Д.В. Ви так думаєте, що туди не підуть. І знову, в мене питання просто до авторів законопроекту. Для того, щоб я мав можливість визначитись голосувати зараз чи ні, я маю розуміти, а що автори мали на увазі під спеціальної процедурою призначення, спеціальний добір. Тому що в законопроекті сказано "за спеціальною процедурою". В чому вона полягає? Я

розумію, як зараз за законом йде добір і іспит складається за скороченою...
За спеціальною, вибачте...

(Загальна дискусія)

Ні, вона спеціальна. В чому полягає спеціальність процедури і тим більше, що ми надаємо повноваження вирішувати ВРП як це проводити. От як? В чому спеціальність? Крім слова, от змістовне наповнення, як це буде відбуватися? Лише в цьому випадку я можу прийняти рішення щодо конституційності чи не конституційності цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кожний народний депутат може прийняти рішення як він це вважає за потрібно, в тому числі щодо конституційності. Я розумію. Спеціальна процедура це... Давайте ще раз. Всі ці люди повністю пройшли всі етапи відбору, кваліфікаційного відбору.

_____ . Абсолютно сфальшованого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, це ваша особиста думка. Давайте зараз ми не будемо... Зараз є Верховний Суд сформований за результатами цього конкурсу. В принципі, всі до нього звертаються і він працює. Ми можемо по різному оцінювати його діяльність як юристи, але він є законним Верховним Судом в цій країні.

Щодо спеціальної процедури...

(Загальна дискусія)

НІМЧЕНКО В.І. Жорстко сказав. Тільки як бути з тими людьми?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми зараз не розбираємо це питання. Я думаю, що ми зможемо до нього повернутися, коли буде ваше рішення повернутися до цього питання. А зараз ми знаходимося в питанні попереднього розгляду запропонованого вам законопроекту. Який, я знаю,

що він викликає дискусію, але ця дискусія може пройти під час обговорення його по суті і кожен народний депутат зможе, на мій погляд, винести, так сказати, внести свій внесок, тому що ми з вами будемо разом цим займатися. Не автори законопроекту, автори свою працю вже зробили вони подали. А ми всі разом зможемо це зробити.

Щодо конституційності. Я не вважаю жодних ознак неконституційності, особисто.

Щодо вакансій. Я просто... Я перепрошую. Зеновій Васильович, просто з урахуванням того, що ми вас запросили, ми вже обговорювали попередньо сьогодні це питання, ми будемо вас просити надати перелік по всіх апеляційних судах всіх юрисдикцій, по кожному окремо перелік...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. І по місцевих. Да, давайте так. І по місцевих. Тобто по всіх судах апеляційного і першої інстанції, перелік вакантних посад по кожному суду. Чи можна це для нас зробити...

НІМЧЕНКО В.І. Чи є кандидати, чи є кандидати на місцеві, не з Верховного Суду, які не пройшли жернова, а ті, які пройшли, знизу прийшли і вони чекають по чотири роки. І такі є чи нема, щоб зайняти посаду судді районного суду місцевого? Хіба таких нема людей?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, ми тоді з вами спільно напишемо цей запит, добре? Якщо Зеновій Васильович пам'ятає напам'ять, то це буде дуже добре.

НІМЧЕНКО В.І. Ні, не напам'ять. Іде питання, тут зазвучало, знаєте, як: кадровий голод. Я вибачаюсь, кадровий голод. Та ми самі з вами отут довели до цього кадрового голоду. Якщо ви пам'ятаєте, коли ми казали, що по два

роки люди пройшли всі екзамени, жернова цих комісій отам у виставковому павільйоні. Це кандидати до місцевих судів, на суддів місцевих судів і їх не триста...

И это их не триста, а їх тисячі на всю Україну. Я хотів би, щоб ви нам відповіли: єсть такі люди чи нема? І чи є кандидати, які не ті, які кандидували до Верховного Суду?

І останнє, що на цей рахунок. Якщо ви знаєте Закон про статус суддів, да, то там для кожної гілки, для кожної гілки отдельные конкурси комісії, якщо подивитись так дуже скрупульозно.

І третє. Перед законом, перед Конституцією стаття 24 каже – всі рівні. То де ми дінемо тих людей, які так же пройшли, так же пройшли ці жернова і знущання, тому що довели псевдодемократи до такої реформи, що, по суті, лаяли, як ті гвінейські співаючі собаки, стосовно суддів, підірвали систему, її розірвали. Я вам відповідаю за свої слова. І тому кадровий голод. І не тому, що нема людей тут, а тому, що ніхто процедури не виконує для того, щоб ці люди зайняли крісло судді.

Якщо ви скажете, що це не так, я голосую зразу за цей законопроект, але якщо ви скажете, що є кандидати в місцеві суди, які не з Верховного Суду, то тоді – це питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За моєю інформацією, там місьць вистачить для всіх, тому...

НІМЧЕНКО В.І. Ні-ні-ні, я хотів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, да.

Зеновій Васильович, будь ласка.

ХОЛОДНЮК З.В. Дякую. Доброго дня! Що стосується загальної картини по вакансіях і по штатній чисельності. я хочу сказати, що на

сьогоднішній день, відповідно до наказів, це іде мова тільки за місцеві апеляційні суди, є 7 тисяч 39 посад всіх суддівських, заповнено трошки більше чим 5 тисяч 300, біля 2 тисяч на сьогоднішній день вакантних посад є. Це враховуючи всі останні укази Президента, якими призначені всі судді, вони всі на сьогоднішній день зараховані до штату в той чи інший суд і працюють.

ВЛАСЕНКО С.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, зараз.

ХОЛОДНЮК З.В. Те, що стосується загальної картини і навантаження, тобто ми порахували...

НІМЧЕНКО В.І. Наявності кандидатів до місцевих судів.

ХОЛОДНЮК З.В. Є ця інформація, ну я хочу сказати, що 7 тисяч – це ще не остаточна цифра. Потому що по тому рівню навантаження і по тих науково обґрунтованих нормативах навантаження, які на сьогодні вже прораховані, то Україні необхідно біля 9 тисяч суддівських посад, мається на увазі тільки першої апеляційної інстанції. Ну, і те, що стосується тих кандидатів, які там вже 4, 5, 3 роки чекають, їх достатня кількість на сьогоднішній день є біля...

НІМЧЕНКО В.І. Скажіть, будь ласка, примерную цифру.

ХОЛОДНЮК З.В. Біля тисячі цих кандидатів, які пройшли відповідні процедури, але без формування Вищої кваліфікаційної комісії вони не можуть далі рухатися і ніхто не може, на жаль, їх на сьогоднішній день призначати.

НІМЧЕНКО В.І. Спасибі, я вам дуже вдячний. От і все, шановні колеги.

(Загальна дискусія)

ХОЛОДНЮК З.В. На сьогоднішній день, я точно не пам'ятаю, на сьогоднішній день біля 2 тисяч вакансій, які не заповнені станом на сьогоднішній день, це іде мова тільки за місцеві апеляційні суди всіх юрисдикцій без виключення. Ця інформація є, сьогодні після того, коли я повернуся на роботу, вона вже у вас буде по всіх судах, по всіх юрисдикціях. Єдине, що стосується місцевих, загальних судів, це інформація буде по областях.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую. Як тільки ми отримаємо інформацію, ми всім народним депутатам розішлемо цю інформацію. Дякую. Сергій Володимирович, будь ласка. Після цього голосуємо.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Колеги, а нам не здається всім, що ми зараз порушуємо один із ключових принципів законотворення – ми розповсюджуємо, надаємо цьому закону, по суті, зворотну дію.

Три роки назад було проведено конкурс на заміщення вакантних посад у Верховному Суді. І там, який він був, добре, це інше питання, кожен сам оцінить. Тобто три роки назад провели конкурс, а сьогодні ми кажемо: ні, ні, ні, це був не конкурс на Верховний Суд, а це був ще спеціальний конкурс на апеляційний суд.

Тобто у мене стійке враження, що цей закон по суті розповсюджує, включає принцип зворотної дії в часі. Тобто ми сьогодні той конкурс, який був три роки назад, ми його перейменовуємо, не те що перейменовуємо, а ми йому даємо по суті новий статус, той, яким він не був. Тобто цей конкурс, який пройшов три роки назад, сьогодні зненацька надає переваги цим людям на якісь участі в інших конкурсах.

Тому тут не лише питання дискримінації, недискримінації, ще можливе питання зворотної дії закону в часі. Тобто ми сьогодні даємо оцінку тому, що вже було три роки назад.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зеновій Васильович, будь ласка.

ХОЛОДНЮК З.В. Якщо дозволите, нас ця ситуація трошки більше беспокоит.

Перше. Це негативний показник, в принципі, для країни про те, що зростає катастрофічно час очікування до того часу, поки людина починає слухати справу ту чи іншу.

Друге. Це зростає, в рази вже виріс час розгляду однієї справи.

І третє, що більше всього беспокоит. Ми вже дійшли, що станом на 1 січня 2020 року кількість нерозглянутих справ, тобто переходящих справ, вже дійшло до 600 тисяч справ, які не розглянуті станом на 1 січня 20-го року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Тоді є така пропозиція поставити на голосування. Дуже багато зауважень. Я думаю, що багато їх стосується... Я маю на увазі, не зауважень, а різних думок, і вони стосуються саме... цього закону. Я не вважаю, що є якісь ознаки неконституційності.

Сергію Олексійовичу, ви хочете ще сказати? Будь ласка. Я маю на увазі, що ми вже обговорювали, обговорювали.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я щодо цього питання ще нічого не казав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не проти, я маю на увазі, що ми підходили до голосування, ну якщо хочете, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Мені хотілося запитання до авторів законопроекту. Скажіть, будь ласка, хто приймав участь від суддівської спільноти в напрацюванні даного законопроекту, з ким обговорювали це питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від суддівської спільноти не приймали участь в створенні цього законопроекту, але Вища рада правосуддя надіслала свій консультативний висновок до цього законопроекту...

Так, поставила питання і які ми можемо з вами прийняти до уваги під час обговорення цього законопроекту в першому читанні.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дивіться, тут насамперед дійсно Вища рада правосуддя поставила питання щодо неконституційності окремих положень даного законопроекту, і сказати, що цього не існує, ми не можемо. Ми не можемо керуватися лише тим, що в разі прийняття даного законопроекту ми втратимо Генерального прокурора, чи віце-спікера нашого, розумієте, не в цьому питанні.

Ми маємо дійсно сказати про те, що ми не поставимо цих двох осіб в привілейоване положення по відношенню до інших.

Так у нас получается? Тому я думаю, що треба подумати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, якщо треба подумати, давайте... У мене є пропозиція, ми тільки почали роботу, є пропозиція тоді профільний підкомітет нехай попрацює над законопроектом...

ДЕМЧЕНКО С.О. Може обговорити його на профільному комітеті спочатку?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, так. Я розумію, якщо є така дискусія, давайте, якщо немає інших пропозицій тоді можемо без голосування. Направимо на профільний підкомітет для того, щоб обговорити всі ці питання.

Добре. Дякую.

НІМЧЕНКО В.І. Разом з цим ви надайте нам інформацію – це суттєве, зрозумійте. Ми знаємо, що там тисячі людей по чотири роки чекають. Тисячі – по чотири роки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щодо інформації – так, буде, як зазначив Зеновій Васильович, ми отримаємо згоду.

НІМЧЕНКО В.І. Так, що там дві "собаки зарито".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступне питання – це проект Закону про внесення змін до статті 317 Цивільно-процесуального кодексу (№3832), там народний депутат Лубінець та інші. Там хтось із членів нашого комітету? Немає.

Ми направили запрошення народному депутату Лубінцю, там дійсно важливий законопроект щодо... Але ми будемо відкладати, тому, що немає автора, ми його запрошували.

НІМЧЕНКО В.І. Це вже не перший раз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні – це перший раз.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, попередній ми не голосували, а просто направили на підкомітет, без голосування, я думаю, що це можливо.

Тоді переносимо на наступний раз. І тоді прохання, наступного разу направте запрошення тоді всім авторам. Мабуть, хтось з них буде, тому що законопроект, він соціально такий чутливий, соціально важливий. Тому щоб ми його не відкладали знову.

І ще одне питання. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення поетапного впровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (реєстраційний номер 3985) (автор народний депутат Бабій та інші).

Чи є потреба в обговоренні? Я почув, Сергій Олексійович. Добре. Дякую.

Тоді ставлю на голосування висновок комітету: включити до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення поетапного впровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (реєстраційний номер 3985), поданий народним депутатом Бабієм та іншими народними депутатами. Прошу голосувати.

Хто – за? 18. Рішення прийнято одногolosно.

У мене є пропозиція зараз. Є рішення в "Різному", проект рішення Комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо складу робочої групи по опрацюванню законопроектів щодо удосконалення примусового виконання судових рішень і рішень інших органів від 15 липня 20-го року. І там запропоновано з урахуванням, є і народні депутати, є і представники Міністерства юстиції, є представники різних асоціацій приватних виконавців і є представники міжнародних проектів, які опікуються цими питаннями, професійних організацій, я так бачу, Асоціація правників тут присутня. Тому є пропозиція затвердити це рішення, щоб вже комісія в повному обсязі могла працювати.

Хто – за?

Робоча група, я перепрошую, да. Дякую, Руслан Петрович.

Одноголосно. Скільки "одноголосно"? 18 чи 17? 18. У нас в залі 18. Рішення прийнято одноголосно. Дякую.

Ну і наступний пункт, який ми пропонуємо обговорити в "Різному". До нас звернувся голова Державної судової адміністрації Зеновій Васильович Холоднюк із питанням, яке ми неодноразово обговорювали – це питання недофінансування судової системи, тобто недостатнє, я так скажу, фінансування. І вам розданий його лист і, я так розумію, ті матеріали, які він підготував для сьогоднішнього засідання.

Є така пропозиція заслухати Зеновія Васильовича і після цього, якщо будуть питання, тоді вже в режимі відповіді на питання або виступів народних депутатів. Ніхто не заперечує?

Тоді, Зеновій Васильович, вам слово, будь ласка.

ХОЛОДНЮК З.В. Дякую, шановні народні депутати члени комітету. Ми вимушені звернутись до двох комітетів Верховної Ради, це з питань бюджету і нашого профільного Комітету з питань правосуддя, і відповідно до Міністерства фінансів.

Я хочу сказати, що ми звернулись раніше з листом до Прем'єр-міністра України з цього приводу, Міністерство фінансів дуже довго вирішує ці питання і думає з приводу внесення змін в Закон про Державний бюджет. Ну і на сьогоднішній день поки ініціативи від Міністерства фінансів ми не бачимо, тому ми мусимо звернутися в головний розпорядник бюджетних коштів, до профільних комітетів. Тому що станом на сьогоднішній день, на жаль, суди вже зупиняються і кошти на відправлення правосуддя фактично станом на сьогоднішній день вже відсутні.

Хотів би нагадати вам про те, що коли приймався Закон про Державний бюджет, то всі визнали про те, що дійсно судова система недофінансована і відповідно в "Прикінцевих та перехідних положеннях" була чітка норма Кабінету Міністрів за результатами I кварталу переглянути бюджетні

показники і збільшувати планові показники державній судовій адміністрації головному розпоряднику бюджетних коштів в необхідному обсязі.

За результатами I кварталу, ви пам'ятаєте, що ми збирались в цьому комітеті. Є відповідне рішення вашого комітету від 9 квітня (протокол номер 24), який чітко говорить про те, що мінімальна критична цифра недофінансування складає 3,4 мільярди гривень. Це 831 мільйон – це поточні видатки. Відповідно 2 мільярда 550 мільйонів – це фонд заробітної плати разом з нарахуваннями. За результатами розгляду Верховної Ради збільшили тільки на 1 мільярд 77 мільйонів гривень планові показники за фондом заробітної плати, жодної копійки поточні видатки за результатом I кварталу не збільшені.

На жаль, ця ситуація складалась таким чином і ми вимушені у той період... Тобто суди уже у травні місяці цього року почали зупинятись і не було за рахунок чого фінансувати поточні видатки з приводу відправлення правосуддя. Ми вимушені були звернутись до Міністерства фінансів, щоб перекинути з основної статті фонду заробітної плати 200 мільйонів гривень на поточні видатки для того, щоб не зупинились суди. Це було зроблено. Але, на жаль, ці 200 мільйонів для такої великої системи вони закінчились. І станом на вересень місяць знову приходить маса листів в Державну судову адміністрацію і Вищу раду правосуддя про те, що суди вимушені зупиняти свою роботу.

Тобто ми тут підготували два таких слайда. На першому слайді – це, що стосується фонду заробітної плати. Ви бачите, перша колонка, це 5 мільярдів 367 мільйонів гривень – це тільки фонд заробітної плати, який стосується працівників апарату за 2019 рік. Це фактично касові видатки.

А наступний – це призначення на 2020 рік, вони складають 2 мільярда 549 мільйонів гривень. Тобто станом на сьогоднішній день 2 мільярда 818 мільйонів гривень менше, чим було у 2019 році.

Тобто розрив складає на сьогоднішній день 1 мільярд 193 мільйона гривень. Але оцих 1 мільярд 193 мільйона гривень – це основна стаття

заробітної плати. Якщо чисто арифметику, то відповідно оцей 1 мільярд 193, якщо взяти ті планові показники, які на сьогоднішній день є, 2 мільярда 549 мільйонів гривень, це не виходимо на цифру 19-го року. Тобто на сьогоднішній день ми зменшуємо заробітну плату працівників апарату порівняно з 2019 роком уже фактично на 8 тисяч гривень. Тобто середня заплата працівника апарату в 19-му році склала 18 тисяч 400, станом на сьогоднішній день середня зарплата вже 11 тисяч гривень і це тривожить всю судову систему, а їх немало-небагато – 25 тисяч 200 працівників апарату.

І що стосується наступного слайду. Це порівняння інших поточних видатків 2019-го і 20-го року. Ви бачите, що тут також дефіцит складає 631 мільйон гривень порівняно із касовими видатками і з плановими показниками 2020 року.

Тобто прохання до профільного комітету ще раз підтримати рішення профільного комітету, яке приймалось 9 квітня 2020 року і винести питання щодо внесення змін в Закон "Про Державний бюджет на 2020 рік" в загальній цифрі 2 мільярда 292,9 мільйона гривень. В тому числі основна стаття – 1 мільярд 193 мільйони гривень, фонд оплати праці, нарахування – 467 мільйонів гривень, всього 1 мільярд 661,і 631 мільйон гривень – це наші поточні видатки на відправлення правосуддя. Загальна цифра – 2 мільярда 292 мільйона гривень. Це ті цифри, які були в рішенні вашого комітету станом на 9 квітня 2020 року.

Всі ви знаєте про те, що Конституційний Суд відповідно 28 числа вже прийняв відповідне рішення і ми з 28 числа зняли обмеження суддівської винагороди і відповідно обмеження тієї середньомісячної зарплати топ-чиновників, які на сьогоднішній день працюють. Тобто коштів катастрофічно станом на сьогоднішній день не вистачає.

Якщо не внести зміни в Закон про Державний бюджет, то нам не те, що не вдасться утримувати середню заробітну плату працівника апарату на рівні 11 тисяч, що вже менше на 8 тисяч практично чим було в минулому році, а взагалі не буде коштів для того, щоб забезпечити виплату основними

статтями і основну заробітну плату для державних службовців і інших працівників, які працюють в судовій системі.

Я вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Зеновій Васильович.

По-перше, в мене буде, в принципі, спочатку 2 питання. Перше питання, що у вашому листі ви дещо іншу зазначаєте цифру. Це є офіційна позиція, яку ми отримали. І там є 969 мільйонів гривень, в тому числі 631 мільйон, це співпадає от з цією табличкою, коли сьогодні нам роздали, це на придбання необхідних для здійснення судочинства матеріалів і 338 мільйонів для нарахувань на оплату праці. Тобто знаєте, є така різниця між тим, що ви направили на 969 мільйонів, це я так розумію з вашого листа, є критично необхідне, і те, що зараз ви нам пропонуєте десь на 1 мільярд 300 мільйонів ще додати.

Ми ж всі розуміємо... Я зараз закінчу. Ми всі розуміємо ситуацію в країні, і розуміємо, що нам треба виділяти тільки те, що є мінімально необхідним для того, щоб забезпечити нормальне функціонування. Це перше питання. Тобто є ваше звернення – на 969 мільйонів, воно тут є обґрунтування, які ми всі це прочитали. І чому зараз ви говорите про 2 мільярди 292 мільйони. Це дещо виглядає несерйозно, я перепрошую за це визначення.

І друге питання. Ми розуміємо, що є... Ви сьогодні зараз сказали, що чисельність посад суддівських вона дещо, десь там 7 тисяч з якимись цифрами посад. Зараз суддів десь 5 тисяч 300, з яких 200 з чимось приступили до виконання своїх обов'язків, десь там місяць тому.

Я знаю, що є економія, тобто заброньовано на всю кількість суддівських посад розмір суддівської винагороди. Тобто є економія між цією сумою, яка визначена на рік 2020 і фактично тією, яка використана і буде використана на оплату, на суддівську винагороду 5 тисяч 300 зараз суддів, з яких 300 або 200 додалися десь там в серпні або в липні місяці. Тобто ця

економія – це реально існуюча цифра і вона може бути суттєвою для того, щоб її використати на фінансування, в тому числі оплати праці апарату судів. Дайте нам пояснення, будь ласка, з цього питання.

Дякую.

ХОЛОДНЮК З.В. Дійсно, коли ми готували це подання, цього листа, це було станом на 28 число і ми не знали про те, що 28-го числа Конституційний Суд винесе рішення. А ми керувалися рішенням уряду, що до 1 листопада цього року продовжується карантин. І відповідно розрахунки були того, що у нас появиться економія по суддівській винагороді і відповідно нам не вистачало тільки поточні видатки – це критична сума, і відповідно нарахування на заробітну плату, ту, яку в листі.

З 28-го числа ситуація помінялася, ми почали вже перераховувати фонд заробітної плати, десь якщо взяти в цілому по суддівській винагороді, то десь зекономили з квітня місяця по серпень місяць десь в районі 800 мільйонів гривень суддівської винагороди. Тобто судді використали всі свої відпустки, які тільки можливо, лікарняні і так далше, і фактично ту економію, яку, в принципі, очікувало Міністерство фінансів, її не було, немає і не може бути.

Що стосується загальної картини по суддях і по працівниках апарату, це дійсно так, що економія по суддівській винагороді є, але у нас був величезний дефіцит фонду заробітної плати по працівниках апарату. В нас планові показники на 2020 рік склали 570 мільйонів гривень, проти, по працівниках апарату виключно, проти 5,4 мільярда гривень, які фактично використані у 2019 році. Тобто в 9 разів фонд заробітної плати 20-го року по працівниках апарату менший, чим він був в 19-му році. І ми за рахунок оцієї економії тримали на плаву отой рівень заробітної плати, який в нас на сьогоднішній день склався по цьому, по суддівській винагороді. Це одне питання.

Я думаю, що для нас теж не секрет, що ми сформувавши в Законі про державний бюджет централізований нерозподілений фонд заробітної плати,

який закріпили за Державною судовою адміністрацією як головним розпорядником бюджетних коштів, тому що ніхто не знав які судді в який суд конкретно будуть призначені, а призначення прив'язується до кожного конкретного суду. І ця цифра склала 2 мільярди 141 мільйон гривень. В тому числі ми збільшили цей централізований фонд заробітної плати за рахунок непризначених членів Вищої кваліфікаційної комісії і відповідно Служби судової охорони, в якій не заповнені всі вакантні посади, які мали. І ця цифра складає 30 мільйонів 573 мільйона гривень. Це йде мова тільки за основну статтю. І плюс 870 мільйонів гривень – це ті кошти, які були внесені в зміни в Закон про Державний бюджет, і збільшили планові показники нам на 1 мільярд 77 мільйонів гривень відповідно у фонд заробітної плати.

Загальна цифра складає 3 мільярда 42 мільйона гривень. Із них на виплату заробітної плати працівникам Апарату збільшили за рахунок централізованого фонду заробітної плати – 2 мільярда 122 мільйона гривень, перекинули 200 мільйонів гривень з фонду заробітної плати на поточні видатки – 200 мільйонів гривень, 151 мільйон гривень буквально в серпні місяці ми перекинули ще з фонду заробітної плати на нарахування на заробітну плату – 151 мільйон гривень, і на виплату вихідної допомоги суддям, які пішли у відставку теж потрачено з централізованого фонду 73,5 мільйона гривень. Станом на сьогоднішній день залишок централізованого фонду заробітної плати складає 494 мільйона гривень. Це вся історія з цього приводу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Буду дуже вдячний, якщо всі ці цифри ви нам надасте у вигляді такої письмової інформації, тому що ви розумієте, що на слух це дуже складно сприймається з урахуванням великої кількості. Але відповідальність... Це непросто цифри, це кошти, народні бюджетні кошти, тому ситуація дуже відповідальна, нам треба мати цю інформацію письмово. Я вас просто прошу її нам надати в робочому порядку.

ХОЛОДНЮК З.В. Сьогодні буквально... Сьогодні готуються зміни до цього листа і всі цифри....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не тільки... Лист ми отримали. Ми розглядаємо саме той лист, що ми отримали, а не зміни до того листа, тому що ми отримали лист і ми розглядаємо саме його.

Є питання від народних депутатів або виступи? Народний депутат Маслов. Потім – народний депутат Власенко.

МАСЛОВ Д.В. Пан Зеновій Васильович, запитання до вас таке ось просте. Чому в судах немає марок? От примітивно суди з весни, якщо я не помиляюсь, стоять і не можуть направляти судові виклики та повідомлення.

ХОЛОДНЮК З.В. Дякую за цікаве питання. В судах не тільки немає марок, немає конвертів, немає марок і немає бумажки, і немає дисків, і так далі і з-за, що поточні видатки в цьому році зменшили у 2,6 рази менше, чим фактичні видатки у 2019 році склались. Тобто загальна цифра поточних видатків там, де марки, конверти, диски, все остальне, бумага, складала всього-на-всього 444 мільйони гривень. Проти касових видатків 2019 року, які фактично склали 1 мільярд 150 мільйонів гривень.

Кількість справ не зменшується, на жаль, а кількість справ у цьому році збільшується, порівняно навіть з 2019 роком.

МАСЛОВ Д.В. І одне питання вдогонку. Скажіть, будь ласка, от Державна судова адміністрація що зробила для того, щоб кошти економити? Не тільки їх отримувати, а щоб економити? Звичайно, що я своє запитання ставлю в розрізі електронного в тому числі суду. Вибачте, ми живемо в 2020 році, а ми й досі направляємо поштові повідомлення і так далі і тому подібне. Що з цим електронним судом? Можливо, якимось іншим чином зекономили, якісь заходи були зроблені, в тому числі з вашого боку?

Бо реально те, що я чую, це судді самі – спонсори. Лише за рахунок економії на заробітній платі суддів та працівників апарату суду ми витягаємо судову систему. Ну, правильно? Ви сказали, за рахунок економії оплати суддям, лише з цього живемо. Що зробила Державна судова адміністрація?

ХОЛОДНЮК З.В. Дякую. Що стосується цього питання. Тобто запроваджена система відеоконференцзв'язку. І дуже важливо, що участь у судовому засіданні, сторона по справі може приймати участь поза межами приміщень судів. Ця працює система, ні сьогоднішній день повністю використовується.

Друге питання. Це поетапно вводиться "Електронний суд". Вже на сьогодні дослідна експлуатація повним ходом іде.

Ну, і третє питання. Це повним ходом запроваджуються sms-повідомлення, особливо в адміністративних судах. Але, на жаль, на сьогоднішній день це не мало, не багато, а 40 тисяч учасників судового процесу отримали судові повістки в режимі sms-повідомлень. Але, на жаль, деякі суди – апеляційний, Верховний Суд – скасовують рішення першої інстанції із-за того, що порушується Процесуальний кодекс.

Для того, щоб не порушувати Процесуальний кодекс і дати можливість у повній мірі використовувати sms-повідомлення і економити бюджетні кошти, необхідно внести зміни в Процесуальний кодекс. І тоді в повній мірі запрацюють sms-повідомлення.

Перше – це буде швидко і доступно. Тому що "Укрпошта", ми ж розуміємо, як вона працює, ми не будемо відправляти по три рази повістки про виклик в суд навіть із надписом "судова повістка". Тобто людина не отримує, вимушені раз, другий раз і третій раз відправляти і відповідно тратити бюджетні кошти.

І законопроекти такі підготовлені на сьогодні, вони знаходяться в профільному комітеті і вже два законопроекти навіть народними депутатами з цього приводу підготовлені і вони вже є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко. Потім – Демченко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане голову.

Зеновій Васильович, звичайно, що ми підтримуємо вашу стурбованість недофінансуванням судової системи, це абсолютно очевидно.

Я думаю, що пан голову формально правий в тому, що ми розглядаємо того листа, який ви подали. Але під час вашої доповіді під стенограму, ви сьогодні уточнили цифри, тому я вважаю, що ми повинні розглянути визначені вами нові цифри з врахуванням нової реальності.

І єдине, що я би вас просив, можливо, сьогодні просто надіслати на ім'я комітету відповідний лист і уточнити цю позицію. Бо, дійсно, тут я погоджуюсь з паном головою, що на слух сприймаються цифри достатньо складно і важко.

Але в мене питання трошки про інше. Я не буду вам навіть задавати питання, коли районні суди, по ліквідованих районах, припинять відправляти невідомо що, невідомо на якій території. Тому що територіальну підсудність у нас ніхто не скасовував, "утворені" Порошенком окружні суди так і не запрацювали, а у нас працюють і далі районні суди по тих районах, які вже майже два тижні як ліквідовані.

Але в мене питання інше. По-перше, коли судова адміністрація планує реально утворити районні суди? Раз. І чи вплине це утворення окружних судів замість тих районних, які зараз працюють, чи це вплине на показники, які ви нам запропонували для розгляду? Тобто чи збільшиться кількість суддів, чи зменшиться кількість суддів, як це все взагалі буде відбуватися? Ї чи вплине це на ті показники і цифри, які ви нам дали?

Тобто як зараз... Я ще раз кажу, я щиро переконаний в тому, що відправляючи правосуддя, дві третини судів України діють не легітимно тому що вони діють в межах тих районів, яких уже не існує. І, до речі, з цього приводу я вам "листа щастя" відправив. Ви його, я думаю, отримаєте.

Тому питання. Як ця вся реорганізація вплине на ті показники, які ви нам сьогодні запропонували до розгляду? І в першу чергу в частині фінансування витрат, заробітної плати звичайно, як суддівської винагороди виплати, так і оплати праці технічних працівників.

МАСЛОВ Д.В. Дякую, Сергій Володимирович. Те, що стосується реорганізації тих указів Президента, які були ще підписані в грудні місяці 2017 року, те, що стосується апеляційних судів всіх юрисдикцій без виключення, то вони реалізовані в цій частині, тобто судді переведені. На сьогоднішній день є тільки зчитані судді, які не переведені з старих апеляційних судів у нові апеляційні суди з різних причин. Ми за суддівську кар'єру не відповідаємо.

Що стосується місцевих загальних судів і місцевих господарських судів. То ви абсолютно праві, тому що після того, коли появились укази Президента функція Державної судової адміністрації, це моя функція була, – призначити тимчасово виконуючого обов'язки керівника апарату в окружні суди. Це було зроблено ще в 2018 році. І ці тимчасово виконуючі обов'язки керівників апаратів зареєстрували нові юридичні особи. Тобто нові окружні суди на базі місцевих загальних судів укрупнені, і відповідно нові окружні суди на базі місцевих господарських судів.

Тобто де-юре ці суди утворені. Де-факто вони є в Законі про Державний бюджет уже нові суди з новими назвами, то есть де-юре. А де-факто працюють старі суди з старими назвами, тому що жоден суддя в окружний суд станом на сьогоднішній день не переведений. І відповідно ми знову повертаємося до питання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України і відповідно Вищої ради правосуддя. Тобто це питання не Державної судової адміністрації, а питання тих органів, які відповідають за суддівську кар'єру.

ВЛАСЕНКО С.В. А скажіть, будь ласка, а оці тимчасово виконуючі обов'язки голів секретаріатів, тобто вони всі працюють, вони всі отримують

зарплати в окружних судах. Напевно, там є якийсь бухгалтер бо треба здавати бухгалтерську звітність. Чи ви ведете облік?

МАСЛОВ Д.В. Ні, те, що стосується тимчасово виконуючих обов'язки керівників апарату, це працівники нинішніх місцевих судів, нинішніх місцевих господарських і місцевих загальних судів. Вони заробітну плату отримують поки в місцевих загальних судах і місцевих господарських судах. Вони просто виконують обов'язки керівника апарату... *(Не чути)*

ВЛАСЕНКО С.В. Тобто люди отримують одну зарплату, а виконують дві роботи?

ХОЛОДНЮК З.В. Так, вони отримують заробітну плату, а фактично виконують дві роботи на сьогоднішній день.

Що стосується загальної кількості суддів. Тут немає різниці, яка кількість судів буде, вона буде значно менша, якщо будуть реалізовані укази Президента. Іде мова за навантаження. Навантаження, на жаль, поки на сьогоднішній день не зменшується, воно, на жаль, збільшується. Тобто вимушені поки утримувати ту кількість суддів із тим дефіцитом на сьогоднішній день, який ми маємо станом на сьогоднішній день.

ВЛАСЕНКО С.В. Вибачте, Зеновію Васильовичу, я тут дозволю собі просто ще одне уточнююче питання. Я дозволю собі з вами не зовсім погодитися. Щодо кількості суддів ви, напевно, праві. А щодо приміщень, які мають ці суди, то це вже трошки інше питання.

Припустимо, на сьогоднішній день, якщо в новий район об'єднано три старих райони, то це ж не факт, що залишиться, умовно кажучи, три представництва одного окружного суду. Так, можливо, і буде, але канцелярія буде одна. І де вона буде – не відомо. І це буде скорочення людей десь, бо було три канцелярії, а буде одна канцелярія. Не можу трьох бути канцелярій,

вибачте. Або повинні з'явитися додаткові люди, які будуть розподіляти ці справи. Це непросте питання.

ХОЛОДНЮК З.В. Дякую. Те, що стосується майбутнього, ви абсолютно праві, що буде скорочена чисельність адміністративних посад і буде скорочена чисельність працівників апарату. Це абсолютно так, тому що ті адміністративні посади, які на сьогоднішній день, вони будуть об'єднані і буде зрозуміло, що зменшена і кількість голів судів, і заступників, і відповідно кількість керівників апарату, заступників, і відповідно тих канцелярій, які на сьогоднішній день. І, звичайно, економію бюджетних коштів з цього приводу очікуємо. Але це не в 2020 році, і ще невідомо, чи в 21-му році.

Але було б логічно, щоб після завершення адміністративної реформи привести всі правоохоронні органи, в тому числі і судову систему під ту адміністративну реформу, яка на сьогоднішній день проводиться.

Дякую.

_____ . У мене дуже коротке питання так само до вас, користуючись нагодою. Я хочу прояснити, тому що це дуже важливе питання. Чи було до цього, існував, норматив навантаження суддів, обґрунтована кількість справ, скільки приходиться на кожного суддю, має фізично?

І я знаю, що зараз є методика, визначається, як розрахувати. То, чи до цього часу існувало таке обґрунтоване навантаження? Перше питання.

І, як ви вважаєте, після того, як буде ця методика застосована, яка наразі затверджується, то, чи збільшиться у нас все ж таки кількість суддів чи ні? Тому що це в тому числі вплине і на бюджети відповідні.

ХОЛОДНЮК З.В. Те, що стосується методики, то методику ми опрацювали протягом 14-15-го року, і ця методика затверджена в 15-му році.

Тобто вже бюджет на 2016 рік формувався на підставі нової методики і нових науково обґрунтованих нормативів навантаження. І та чисельність, яка була, то у нас чисельність по тому рівню навантаження, яке було в 16-17-му році, то загальна чисельність суддів у всіх юрисдикціях першої апеляційної інстанції повинна бути 5 тисяч 558, по-моєму, суддів.

_____ . Скільки на одного суддю є на рік? Місцевого суду, не спеціалізованого.

ХОЛОДНЮК З.В. Тобто йде мова про модельні справи. Вони узагальнені всі справи в модельну. 183 справи один суддя розглядає на рік.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це дуже добре, що ви перевірили.

_____ . Ну це важлива цифра!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, да. Шановні колеги, повністю розумію і підтримую, давайте ми можемо до цього підійти, коли особливо будемо починати бюджетний процес. І ми з Зіновієм Васильовичем сьогодні вже обговорювали це, і це питання, воно буде дуже слухним. Я не думаю, що наразі до кінця року ситуація з кількістю суддів може суттєво змінитися. Я думаю, що тільки за рахунок тих суддів, які чекають указів Президента.

Колеги, чи є питання?

Да, народний депутат Бабій, будь ласка. А, ви раніше були, да?

Народний депутат Демченко. Я перепрошую.

ДЕМЧЕНКО С.О. У мене питання. Скажіть, будь ласка, чи зверталися ви до Міністерства фінансів з даним питанням? Яку відповідь ви отримали?

ХОЛОДНЮК З.В. Вже рука болить підписувати листи, обґрунтування і так далі.

ДЕМЧЕНКО С.О. Яку відповідь ви отримали?

ХОЛОДНЮК З.В. Ми зверталися до Міністерства фінансів неоднократно. Ми зверталися в серпні місяці цього року до Прем'єр-міністра двічі, і вже остання точка – це звернулися в профільні комітети Верховної Ради і відповідно у Міністерство фінансів для того, щоб підштовхнути...

ДЕМЧЕНКО С.О. Відповідь. Що вам відповіло Міністерство фінансів?

ХОЛОДНЮК З.В. Відповіді з цього приводу поки немає. Готовимо зміни закон про Державний бюджет.

ДЕМЧЕНКО С.О. А коли ви звернулися до них?

ХОЛОДНЮК З.В. Ми звернулися останнім листом до Прем'єр-міністра, є доручення Прем'єр-міністра з цього, у серпні місяці цього року.

ДЕМЧЕНКО С.О. А до цього ви не зверталися?

ХОЛОДНЮК З.В. Ми звертались, море листів є.

ДЕМЧЕНКО С.О. І відповіді не було?

ХОЛОДНЮК З.В. Ні, відповіді були. Те, що стосується внесення змін і тих 1 мільярда 77 мільйонів гривень, то була зустріч із міністром фінансів і з

Прем'єр-міністром України, і вирішили про те, що буде збільшувати, всі прекрасно розуміють, що є дефіцит, але будемо збільшувати поетапно.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тобто вам пообіцяли збільшити?

ХОЛОДНЮК З.В. Так.

ДЕМЧЕНКО С.О. Добре, а я є відповідний документ на які суму будуть збільшуватися? можете надати цю інформацію?

Я чому запитую вас. Розумієте, як би ми не вважали себе дуже великими народними депутатами, але це питання лише внесенням до Закону про Держбюджет змін ми не вирішуємо. Нам необхідно перед тим, як внести зміни до Держбюджету, зрозуміти, де взяти ці кошти, або з когось забрати, або залучити додаткові кошти. І якщо у вас уже була якась робоча нарада чи переговори з профільним міністерством, то, напевно, для допомоги вам ми могли б використовувати ваші домовленості або можливості їх, які вони були висловили на зустрічах. і це було б більш результативніше, ніж просто ми будемо усюди кричати – Дайте нам 2 мільярди гривень. Розумієте?

Тому, будь ласка, є таке прохання надати нам цю інформацію, щоб ми дійсно зрозуміли можливості і виходили з можливостей, які є з цього питання.

І скажіть, будь ласка, слідує, у мене є момент. Ви сказали про те, що в нас на сьогоднішній день, на вашу думку, існують нові суди, які не запустилися згідно реформи указом Президента. Окружні, да.

ХОЛОДНЮК З.В. Де-юре вони є.

ДЕМЧЕНКО С.О. Де-юре. А ви впевнені, що вони де-юре як суди є, а не як юридичні особи?

ХОЛОДНЮК З.В. Ні, вони в даному випадку зареєстровані як юридичні особи.

ДЕМЧЕНКО С.О. Правильно. Тобто у нас судів, їх ще немає, у нас існують лише юридичні особи. Це я з того приводу, що у нас є, я, колеги, звертаю увагу, є відповідь Офісу Президента на відповідне наше звернення, те що я ініціював – ви підтримали, пов'язане з тим, що є необхідне скасування відповідних указів Президента. І Офіс Президента помилково посилається на те, що вони реалізовані і їх скасувати неможливо, вони нереалізовані. Відповідно до указів Президента створювалися суди, а не юридичні особи, і на сьогоднішній день їх можливо скасувати і відповідно юридичним особам в тому числі анулювати відповідні записи в реєстрі як юридичних осіб. Це не суди ще, не суди. Повноваження такі в Президента існують.

Тепер щодо... Це просто послідовність, а потім ми маємо отримати, напевно, формулу. Ми зараз заклали це в законопроекті відповідному, те, що всі підписали. Формулу від Президента, оскільки в нього є повноваження утворювати нові суди, пов'язану формулу з реорганізації чи з децентралізації з утворення нових районів. І тоді буде та логіка, про яку казав Сергій Володимирович, ми зрозуміємо, скільки і як. Але послідовність саме така.

Тому погоджуєтесь із цим, да, наскільки я розумію?

ХОЛОДНЮК З.В. Що стосується, чи має право чи не має права, то я там не юрист, мені важко оцінювати ситуацію, але... Немає юридичної освіти. Але наскільки мені відомо, що Президент 31 грудня 17 року втратив повноваження утворювати і ліквідовувати суди. Суд може бути утворений або ліквідований тільки через закон.

ХОЛОДНЮК З.В. Суди. А в нас – юридичні особи, у нас юридичні особи, у нас не суди. Вони судами стали б, якщо б там розпочали

здійснювати правосуддя, чинити правосуддя, вони цього не розпочали. У нас є попередні суди, які діють. У нас на сьогоднішній день утворені лише юридичні особи.

ХОЛОДНЮК З.В. Я не можу коментувати ці юридичні терміни, але факт стався вже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Да, я розумію, але ми дещо там... Це дуже важлива інформація для того, щоб ми повернулися до обговорення листа. Це питання дійсно є терміновим. Я думаю, що ми отримали письмову позицію від Державної судової адміністрації. Я, на жаль, я не вважаю за можливе ставити на голосування озвучені цифри, які були.

Я чому, у нас є декілька... Я наразі хотів спитати у вас, Сергій Олексійович, чи є у вас пропозиція щодо цього питання. Тому що в нас є, в принципі, кілька варіантів.

Можемо проголосувати за цього листа, відповідно до результатів голосування, чи прийняти рішення підтримати пропозицію, чи ні. Можемо перенести розгляд цього питання, коли ми отримаємо відповідну інформацію.

Тобто, в принципі, є два варіанти, які мають якийсь сенс.

А, я перепрошую, народний депутат Бабій ще був, да.

БАБІЙ Р.В. Дякую. Зеновій Васильович, дякую, що знайшли можливість відвідати комітет. На жаль, кілька разів вас запрошували на засідання робочої групи з питань цифровізації судочинства, ви з якихось причин не мали змогу прийти. Розуміємо, можливо, гроші важливіше ніж електронний суд. Але я думаю, що з вашою присутністю процеси ці по цифровізації судів, можливо, пішли би швидше.

А щодо питання, то хотів би задати таке. Відповідно до закону, який прийнятий у квітні 20-го року ви отримали додатково 1,07 мільярда. А на які напрямки вони були витрачені?

ХОЛОДНЮК З.В. 1 мільярд 77 мільйонів гривень – виключно це фонд заробітної плати. 870 мільйонів гривень – це основна стаття і різниця це нарахування на заробітну плату.

БАБІЙ Р.В. Це на Апарат суду на суддів?

ХОЛОДНЮК З.В. Виключно все на Апарат суду.

БАБІЙ Р.В. Все на Апарат суду.

Ще питання є. Скажіть, будь ласка, в цьому році проводились вже якісь видатки, фінансувалися видатки там на капітальне будівництво, ремонти і таке інше? В якому обсязі?

ХОЛОДНЮК З.В. Якщо взяти, то у нас загальна сума капітальних видатків – 236 мільйонів гривень це разом з Службою судової охорони. І відповідно, я точно не можу сказати, яка сума на сьогоднішній день використана, але я думаю, що десь в районі 50-60 відсотків вже використана сума на капітальні видатки.

І зараз ми проводимо роботу із Міністерством оборони для того, щоб віддалити їхні призначення на грудень місяць і наблизити капітальні видатки з грудня місяця по судовій системі. Для них це невелика сума, так що я думаю, що нам вдасться це зробити.

_____ . А скажіть, чи не розглядали ви питання от перерозподілу видатків от цих капітальних на фонд заробітної плати апарату наприклад?

ХОЛОДНЮК З.В. Це окрема тема для того, щоб капітальні видатки, у нас на сьогоднішній день це треба внести зміни в Закон "Про державний бюджет". А друге питання, що у нас на сьогоднішній день біля 15 об'єктів, які знаходяться в стані реконструкції, капітального ремонту і катастрофічно не вистачає коштів для того, щоб їх завершити. От це тільки ті об'єкти, яких ступень готовності 70 і більше відсотків. Тобто нелогічно покинути ці об'єкти не доводити до завершення, тому що післязавтра мінімум 50 відсотків дорожче чим на сьогоднішній день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ця інформація дуже цікава. Чи можете ви нам її надати все ж таки пооб'єктно, тому що ви згадали 15 об'єктів з якимось ступенем готовності. Я так розумію, що це якісь установи судові, це для нас було б дуже цікаво і важливо, щоб ми розуміли, про що йде мова. Тому що багато тут у нас членів комітету – це народні депутати, які працюють в тому числі в своїх округах, і це може бути дуже важливим для того, щоб вони також і побачили цю ситуацію. Тому також просимо надати цю інформацію.

ХОЛОДНЮК З.В. Ми не тільки надамо ще й з фотографіями кожного приміщення, про яке йде мова за реконструкцією чи капітальні ремонти.

Дякую.

НІМЧЕНКО В.І. І рядом дайте діючі суди, оці халупки, з одним туалетом, вигрібною ямою під судом, дайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є такі суди, де туалети на дворі, да, на жаль,
(Загальна дискусія)

ХОЛОДНЮК З.В. Якщо взяти по приміщенню, якщо взяти останніх 5 років, то ми ввели в експлуатацію 88 об'єктів після повної реконструкції і створили абсолютно нормальні умови для відправлення правосуддя.

(Загальна дискусія)

БАБІЙ Р.В. Останнє питання. Скажіть, будь ласка, от ви створили робочу групу з огляду витрат державного бюджету в себе. І дійсно, в умовах дефіциту бюджетних коштів важливо, звичайно, оптимізувати свої витрати. І відповідно до плану-графіка вона мала би уже у вересні місяці надати висновок щодо ефективності та доцільності видатків. Що з цього приводу? В якому стані зараз ці висновки?

ХОЛОДНЮК З.В. Що стосується робочої групи. Дійсно, така робоча група затверджена і в тому числі в робочу групу входять народні депутати України, очолює цю робочу групу мій заступник, яка хворіла, на жаль, на коронавірус і буквально вчора вийшла вже після хвороби. Так що засідання відбудеться найближчим часом і це буде у вересні місяці робочої групи.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергію Олексійовичу, у вас була пропозиція.

ДЕМЧЕНКО С.О. В мене є така пропозиція, колеги. Дивіться, інколи, мені здається, що ми трохи переходимо повноваження. Про що я кажу? Про те, що я думаю, що треба прийняти таке рішення. Надати завдання ДСА разом з Мінфіном підготувати: проблема, варіант вирішення проблеми чи безвихідність ситуації, відповідно, що вони не на своєму місці обидві посадові особи. І ми це розглянемо на слідуєчому засіданні. І на це засідання я пропоную запросити міністра фінансів також. І тоді ми зможемо об'єктивно

прийняти рішення в межах наших повноважень. А якщо ми будемо вирішувати питання замість Міністерства фінансів або їх спілкування з ДСА, ну, це трошки невірно.

Ми готові допомогти, але, ще раз кажу, коли нам приходять і кажуть цифри, в нас, Боже, немає грошей – ми це розуміємо, ми навіть знаємо, що це виникло внаслідок того, що пані Маркарова нас там колись розвела трохи, да.

НІМЧЕНКО В.І. Кинула.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, "кинула" – це, да, це від Василя Івановича. Ну, ми розуміємо це, ми ж не вам закидаємо це.

Але, щоб було продуктивно, якщо б сьогодні от прийшли, от в нас є такий варіант рішення, ось міністр фінансів, необхідно проголосувати лише це питання. Я думаю, ми б вже сьогодні прийняли відповідне рішення.

Тому пропозиція, ще раз. До слідуєчого засідання ДСА з Мінфіном зустрінися, напрацювати відповідні варіанти вирішення даної проблеми або відсутність варіантів і аргументувати це, а ми будемо це оцінювати, і разом з міністром фінансів представити ці питання. Ми готові їх розглянути на слідуєчому комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую за пропозицію. Я думаю, що було б доречно також і запросити представників комітету на цю робочу зустріч для того, щоб ми також мали можливість...

ДЕМЧЕНКО С.О. Бюджетного комітету, да?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що... Ні, я маю на увазі нашого комітету на зустріч з Міністерством фінансів та Державної судової адміністрації. І до цього також запросити, я думаю, що ми звернемося також до Вищої ради

правосуддя, тому що... Ну, це сьогоднішня зустріч пройшла в такому терміновому...

(Загальна дискусія)

Я розумію, я розумію, але пропозиція щодо того, щоб Міністерство фінансів разом з Державною судовою адміністрацією надало нам спільні варіанти вирішення проблеми, вона є дуже слухна. Тому що, ви знаєте, ми вже мали такий досвід, коли обидві організації говорили, ну, просто, так сказати, протилежну інформацію надавали, ось, тому... Але ми не можемо з вами, ми можемо рекомендувати це зробити цим двом установам, провести підготовку цього питання і запропонувати нам варіанти вирішення цього питання.

Сергій Володимирович, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Я з вами погоджуюсь. Але ми маємо право повне запросити на наступне засідання міністра фінансів, не заступника, як при всій повазі у нас був минулий раз державний секретар, а запросити міністра фінансів на наступне засідання комітету і в порядок денний поставити саме питання недофінансування судової системи.

НІМЧЕНКО В.І. Збриєте і третього міністра.

ВЛАСЕНКО С.В. Это такое. Пускай бредут, кого хотят.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Володимировичу, це питання інше. Я повністю підтримую. Це питання... Ми просто... Пропозиція Сергія Олексійовича для того, щоб ми не витрачали час просто зайвий, між комітетами провести цю роботу.

ВЛАСЕНКО С.В. Але при цьому викликаємо міністра на наступне засідання, запрошуємо Зіновія Васильовича.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо ви пам'ятаєте, у нас саме в плані роботи на цю сесію, який ми з вами затверджували, саме це питання воно і стоїть саме на вересень. Тому і ми будемо іти по плану нашої роботи.

Тоді, колеги, давайте є така пропозиція для того, щоб ми не... Ми зараз побачили чи послухали багато різних цифр дуже великих. Ми ж комітет, який має відповідати за власні рішення.

Тому прохання перше. Тобто надати всю цю інформацію, яку ми сьогодні обговорювали, максимально деталізовано, щоб народні депутати змогли підготуватися до прийняття рішення.

Друге. Все ж таки провести в робочому порядку зустрічі з Міністерством фінансів. Якщо потрібна моя допомога як голови комітету в організації, будь ласка, звертайтеся, я зроблю все можливе для того, щоб ви мали можливість зустрітися з тим, з ким це необхідно в Міністерстві фінансів. Це друге.

Для того, щоб ми на наступний комітет... І підготувати нам, дець за якийсь час нам все ж таки надати варіанти вирішення цього питання, різні варіанти для того, щоб народні депутати могли проаналізувати і висловити свою думку. І на наступне засідання тоді ми будемо запрошувати на наступне засідання комітету, Зеновій Васильович, вас, я думаю, що Вищу раду правосуддя як орган і міністр фінансів, як це запропоновано народними депутатами.

НІМЧЕНКО В.І. Я думаю і Голову Верховного Суду як розпорядника коштів...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вища рада правосуддя, да – це прямо заплановано в нашому плані роботи на вересень.

Шановні колеги... Я перепрошую.

(Загальна дискусія)

Це у них немає в принципі питань щодо недофінансування, але ми можемо запросити... Тут питання в тому, чи є це зараз.

ДЕМЧЕНКО С.О. Давайте так, якщо ми кажемо про фінанси, то ви все правильно кажете, що необхідно всіх розпорядників і Голову Верховного Суду, і Голову Верховного Суду України. І там і там є питання недостатності грошових коштів, у нас існують два Верховні Суди на сьогоднішній день, тому давайте вже запрошувати всіх.

Але ви можете разом з ними поспілкуватися також прийняти відповідне рішення, пропозицію нам надати, як ви бачите вирішення цих проблем. Тобто не тільки десь тут у вас має бути: ДСА, Верховний Суд України, Верховний Суд і Міністерство фінансів, і наша участь, якщо є необхідність... Вища рада правосуддя також, сто відсотків. П'ять суб'єктів мінімум має бути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але, Сергій Олексійович, при всій повазі, тут різні питання. Тому що ДСА, дійсно вона була недофінансована в момент прийняття Державного бюджету... Верховний Суд в принципі не має жодних претензій щодо фінансування...

Просто, ви знаєте, запрошувати людей для того, щоб відірвати їх від роботи. Давайте ми сконцентруємося саме на цьому...

(Загальна дискусія)

Ми можемо запросити Верховний Суд України, якщо вони хочуть...

ДЕМЧЕНКО С.О. Тому запросити їх, поспілкуйтеся, знайдіть варіант вирішення проблеми. добре?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Давайте тоді проголосуємо за це рішення, тому що воно таке комплексне. Тобто ми, Зеновій Васильович, просимо вас

надати нам всю інформацію, яку ви озвучили, з документами, які підтверджують всі ці цифри.

Друге – рекомендувати провести зустріч на рівні міністра фінансів для того, щоб з'ясувати питання вирішення щодо дофінансування судової системи саме на рівні Державної судової адміністрації до кінця 2020 року. І запропонувати нам на наступний комітет варіанти вирішення цього питання.

І запросити на наступне засідання комітету Голову Державної судової адміністрацію, Голову Вищої ради правосуддя, міністра фінансів виконуючого обов'язки Голови Верховного Суду України.

(Загальна дискусія)

Нема питань. Ми запросимо Верховний Суд України, так. Я особисто поспілкуюсь, я поясню, в чому полягає питання. А вони вже вирішать, кого делегувати. Тому що я думаю, що ми з повагою приймемо, якщо прийде, мабуть, не Голова Верховного Суду, а хтось з апарату, який має інформацію.

(Загальна дискусія)

_____. Так. То, що стосується Верховного Суду, Верховного Суду України. Тобто Верховний Суд України фінансується через головного розпорядника бюджетних коштів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Верховний Суд, так, ми знаємо це. Хорошо, добре. Тоді Верховний Суд також, добре.

Прошу голосувати за цю пропозицію.

Хто – за? Скільки нас зараз? 14 – за. Проти – 0. Утримались – 0. Рішення прийнято одногосно.

Є ще одна інформація. Зараз я не знаю, чи, мабуть, вже закрита реєстрація. Але багато членів комітету підписали як автори. Для тих, хто не встиг або не зміг це зробити, ми вносимо Постанову членами нашого комітету і Першим заступником Голови Верховної Ради про проведення парламентських слухань, які мають назву "На шляху до справедливого

правосуддя", я так напам'ять говорю, з попередньою датою 18 листопада цього року. І як тільки ця постанова буде зареєстрована, будемо розглядати на комітеті. Вважаю, що це є дуже важливим. Тому що ми багато питань обговорюємо, вони ходять по залу, є багато питань у народних депутатів. І я думаю, що це дуже важливий сигнал того, що питання потребує розгляду на рівні парламентських слухань за участю всіх зацікавлених сторін.

Так, Сергій Олексійович, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, пане голово. Хотів додати, колеги, що у нас там помилково, на мою думку, ми додамо, так, до запрошених осіб представників Конституційного Суду і представників Верховного Суду України. Тому що ми там їх не прописали в проекті, але ми поправимо, ми так говорили з головою, що ці питання буде вирішено. І не зважаючи на те, що це лише в листопаді буде, попередня наша дата, можливо, ми перенесемо раніше. Але я дуже радий, що нарешті у нас буде можливість обговорити ту доктрину і пропозиції, що надав депутат Демченко.

НІМЧЕНКО В.І. Сергію, Конституційний Суд вже не орган правосуддя, до вашого відома.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ми ж не тільки органи правосуддя запрошуємо.

(Загальна дискусія)

Але є питання, наприклад, скасування неконституційної статті 375 "За неправосудне рішення". Я думаю, що є що обговорювати з Конституційним Судом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми неодмінно запросимо Конституційний Суд... Так, я думаю, що ми це вирішимо, це не проблема.

Шановні колеги, чи є ще питання?

НІМЧЕНКО В.І. Є, в "Різному" одне питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, давайте це... *(Не чути)*

(Загальна дискусія)

ДЕМЧЕНКО С.О. Напевно так, є пропозиція. Колеги, в мене є така пропозиція, всі знають, що останнім часом дуже багато в пресі існує інформації, пов'язаної з діями тих чи інших суддів в нашій країні, причому негативна інформація. Причому дана інформація розповсюджується державними структурами, наприклад, Генеральною прокуратурою в особі САП і так далі. І на мою думку, є питання переходу чи непереходу меж можливості взагалі розповсюдження даної інформації. Оскільки дана інформація, яка, я не кажу, достовірна вона, недостовірна, вона в будь-якому випадку дає, сумніви у громадян появляються щодо взагалі можливості отримання правосудних рішень у наших судах і взагалі судової системи.

Більше того, я думаю, що вам відомо, що зовсім недавно був затверджений наказ Генеральної прокуратури, пов'язаний з тим, що... Там цитувати дуже багато, але питання йде про пряму вказівку прокурорам щодо неправосудності рішень судових, щодо критики професійної суддів і так далі. І цей наказ, на мою думку, також виходить за межі Закону "Про прокуратуру", який передбачає заборону відкритої критики з боку прокурорів рішень суддів. Це є прямим порушенням Закону "Про прокуратуру".

_____. *(Не чути)*

ДЕМЧЕНКО С.О. Який наказ? Пропозиція в мене колеги. Всі ці питання, їх дуже багато, але вони всі об'єднані, на мою думку, біля прокуратури. І я запросив би на слідуєче засідання, якщо ви підтримуєте, Генерального прокурора і задати всі ці питання, щоб ми могли зрозуміти. Можливо, ці питання зробити в режимі закритому. Оскільки ми також

можемо відкритий режим, якщо це почують зовні, ми будемо обговорювати, також це буде негатив щодо судової системи можливий вплив робити.

Тому є пропозиція запросити Генерального прокурора України на наше засідання щодо всіх цих питань, оскільки резонансів багато, інформації багато. І я думаю, що воно тільки буде збільшуватися.

І другий момент. Вже потім вирішити або зараз вирішити щодо невідкритості даного судового засідання, в закритому режимі проведення.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я почув. Питань, дійсно, багато в пресі. У мене є і інші ситуації, які сталися в Одеському регіоні десь протягом останнього місяця, це розбійницький напад на суддю. І інше питання – це був Білгород-Дністровський міськрайонний суд, і Ренійський суд там, де в залі судового засідання. Я так розумію, що обвинувачений там просто погрожував практично вбити суддю, це було публічно. І таких справ... Я дещо про інше. От таких справ дуже багато.

І я особисто спілкувався, в Одесі, тобто це питання знаходиться там на посиленому контролі і у виконуючого обов'язки прокурора області, але це... Ви знаєте, це така реакція на те, що вже відбувається.

Я думаю, що... У мене є дещо інша пропозиція. Наразі звернутися до Ради суддів України і до Вищої ради правосуддя, тому що у них інформація щодо незаконних дій, у тому числі насильницьких, проти суддів, вона збирається на такій постійній основі для того, щоб вони нас проінформували про стан речей. Тоді будемо вирішувати, яким чином будемо реагувати як комітет і задавати відповідні питання. Тому що з питань, які зараз, Сергій Олексійович, ви озвучили, ну я, чесно кажучи... Ну є якісь випадки.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ви погоджуєтесь з тим, що можна у відкритих засобах інформації казати про те, що суддя поганий, про те, що він –

злочинець, ми не маємо на це реагувати? Це можливість така має присутня бути, да?

Ви ж розумієте, мова йде не про одного суддю. Мова йде про судову систему.

(Загальна дискусія)

НІМЧЕНКО В.І. Это я Василь Іванович. Я вам отвечаю. Это идеология такая – облить грязью судью, размыть его, и это ему удалось.

ДЕМЧЕНКО С.О. Це не моя ідеологія.

НІМЧЕНКО В.І. Я не говорю "ваша". Представителей вашей фракции.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я вважаю, що є підстави на сьогоднішній день, дійсно, не тільки, що ми скучили, запросити Генерального прокурора. Прошу проголосувати. Якщо це лише моя буде одна думка, ну значить, це тільки я так думаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зараз не вважаю, що питання, яке готове для того, щоб запрошувати Генерального прокурора. Я думаю, що це питання потребує обговорення на рівні комітету для того, щоб ми зрозуміли, кого конкретно нам запрошувати.

ДЕМЧЕНКО С.О. Генерального прокурора.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну це ваша пропозиція. Ви так з голосу озвучили декілька ситуацій, які я, навпроти, не чув. Я не чув якихось висловлювань...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ви не знаєте про ці ситуації?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не чув якихось висловлювань Генерального прокурора, які би там якимось чином щодо суддів були недоречними.

Тому ви просите поставити на голосування? Давайте, скільки нас зараз, скільки нас присутніх? П'ять, вісім, дев'ять – нас 12.

(Загальна дискусія)

Є пропозиція поставити на голосування, чи запрошувати Генерального прокурора на наступне засідання комітету. Я поставлю на голосування, я поставлю на голосування...

А я не знаю, питання воно було озвучено, воно не сформульоване, ми можемо це в робочому порядку вирішити, в принципі. Перед наступним комітетом поспілкуватись і вирішити це питання.

Сергій Олексійович хоче поставити на голосування, я можу поставити на голосування таке важливе питання і розходимося. Давайте, так.

Хто за те, щоб запросити на наступне засідання комітету Генерального прокурора України з питання, яке озвучив Сергій Олексійович Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Так я ще раз, кому незрозуміле питання, яке я озвучив, я можу ще раз повторити, про що йде мова. Давайте таким чином.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, озвучте, будь ласка, під стенограму, щоб ми розуміли.

ДЕМЧЕНКО С.О. Озвучую питання: у нас на сьогоднішній день в пресі, з боку правоохоронних органів...

НІМЧЕНКО В.І. Конкретно – преса, яка преса?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яке питання до Генерального прокурора?

ДЕМЧЕНКО С.О. Хвилинку, Василь Іванович, конкретно кажу назву. Конкретно кажу: публічно на сайтах, відповідних, правоохоронних органів, у нас опубліковані записи пов'язані з діями...

НІМЧЕНКО В.І. На стіл покладіть нам, обоснуйте, дайте правовое обоснование...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хай озвучить, а далі проголосуємо...

(Загальна дискусія)

ДЕМЧЕНКО С.О. Василь Іванович, можна так?

Ще раз кажу: у нас на сьогоднішній день існує офіційне опублікування записів органів НАБУ, органів САП, пов'язані з тим, що нібито судді здійснили злочини і ці записи розповсюджуються кожен день.

Ми ще недавно отримали нові записи, викид цих записів в ефір. Ви не чули цих записів щодо суддів окружного адміністративного суду міста Києва? Не чули цих записів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, ви мені питання задаєте?

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, ну, я просто вам...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щодо якого питання ми запрошуємо Генерального прокурора?

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, ви знаєте про існування цих записів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та всі знають про існування якихось записів. Яке питання до Генерального прокурора?

ДЕМЧЕНКО С.О. Питання до прокурора. Я вважаю, що необхідно нам обговорити про те, що до того моменту, поки не з'явиться вирок суду, офіційний документ, який буде підтверджувати про те, що дана особа вчинила злочин, то публікування відповідних записів порушує незалежність суддів в нашій країні, усіх, усієї судової системи.

Невже ви вважаєте, що коли відповідні записи прослуховує звичайний громадянин України, в нього підвищується довіра до суду? Ні. В нього з'являється повага до суду? Ні.

Є заборона відповідна Законом "Про прокуратуру" щодо публікування взагалі питань, пов'язаних з рішенням суддів будь-яких і вказання на те, що вони є неправосудні. Чи дослухаються до цього прокурори? Ні.

І я вважаю, що ці питання є необхідність обговорити, викликати Генерального прокурора для цього питання, послухати з цього приводу і зрозуміти, чи дійсно є підстави для того, щоб казати на всю країну, що судова система в нас не така, щоб їй довіряли. Чи все-таки необхідно зробити якусь формулу вирішення цього питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, я просто... Я думаю, що тут жодна людина, да, ми ж всі – професійні юристи і багато адвокатами або працювали, або багато років, дехто багато років працював, а зараз він є політиком, а дехто працював тільки десь рік тому... Ми всі розуміємо, що таке презумпція невинуватості і які питання виникають з цього. Я просто з того, що ви сказали, я не знаю яку допомогу може нам надати Генеральний прокурор. Ви просто говорили про плівки, якісь там записи, які оприлюднило Національне антикорупційне бюро України. Тобто причому здесь Генеральний прокурор?

(Загальна дискусія)

Ми зараз давайте проголосуємо, якщо є сенс голосувати, давайте, колеги.

(Загальна дискусія)

Давайте ми проголосуємо. Я прошу, от зараз ставимо на голосування і все. Хоче Сергій Олексійович проголосувати.

Хто за те, щоб...

ДЕМЧЕНКО С.О. І друге питання. Чому ми викликаємо? Є відповідний Наказ Генеральної прокуратури номер 389 про організацію діяльності прокурорів относительно представительства интересов государства в судах. Почитайте цей наказ, про що він веде мову. Він прямо вказує на реагування на неправосудні рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, у нас зараз просто відсутній кворум. Я перепрошую.

ДЕМЧЕНКО С.О. За відсутності кворуму, значить, переносимо питання, що я можу зробити. 21 августа 2020 року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді оголошую засідання комітету закритим. Да, оголошую засідання комітету закритим. Дякую всім.